

act:onaid

ကျေးရွာလူထု၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်းနှင့်
လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ်
အစီရင်ခံစာ

ကျက်တောကျေးရွာ

တပျော်ကျေးရွာအုပ်စု

မိတ္ထီလာမြို့နယ်

ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်များကျရောက်လာမှုအပေါ် ခံနိုင်ရည်စွမ်း
တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေစွာ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်

မာတိကာ

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာ မိတ်ဆက်ခြင်း>Error! Bookmark not defined.

- ၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်-----၃
- ၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်-----၃
- ၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း-----၄

၂။ ကုက္ကိုတောကျေးရွာ၏ အနေအထား

- ၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်-----၆
- ၂.၂ ကုက္ကိုတောကျေးရွာအကြောင်း-----၆
- ၂.၃ မိုးလေဝသနှင့်ရာသီဥတုအခြေအနေ-----၇
- ၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)-----၈
ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု (Climate Change)

၃။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်များ

- ၃.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း-----၁၄
- ၃.၂ ရာသီခွင်ပြုပြင်မှု-----၁၅
- ၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု၊ ဘေးအန္တရာယ်ပြုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုပြုမြေပုံ-----၁၇
- ၃.၄ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း-----၁၈
- ၃.၅ ရပ်ရွာအတွင်း အဖွဲ့အစည်းများပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြုမြေပုံနှင့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း-----၂၀
- ၃.၆ ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြုမြေပုံဆန်းစစ်ခြင်း-----၂၃
- ၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့် အသိပညာပေးမှုများ-----၂၅
- ၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏လိုအပ်ချက်များနှင့်အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ-----၂၆
- ၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ-----၂၇

၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း-----၂၇

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှုသတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ကျေးရွာ၏ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအကျိုးသက်ရောက်မှုများ ကိုအဆင့်ခွဲခြားသတ်မှတ်ခြင်း----- ၂၈

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက်ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း----- ၂၉

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့်ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား (Pair Wise Ranking)-----၃၀

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)-----၃၁

၆။ ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ (Action Plan)-----၃၃

၇။ နိဂုံးချုပ် -----၃၅

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက် ပြုပြင်ခြင်း-----၃၆

- နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း
- နောက်ဆက်တွဲ (၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မီတီ၏ တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ
- နောက်ဆက်တွဲ (၄): အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်

၁။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ် နောက်ခံအကြောင်းခြင်းရာနှင့် မိတ်ဆက်ခြင်း

မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ တပျော်အုပ်စု၊ ကုက္ကိုတော ကျေးရွာ၏ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ် သုံးသပ်ချက်ကို “ရာသီဥတုဆိုးရွားလာမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်

များ ကျရောက်လာမှု အပေါ်ခံနိုင်ရည်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် လိုက်လျောညီထွေ နေထိုင်ခြင်း (BRACED) စီမံချက်”မှဆန်းစစ်လေ့လာထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

BRACED မြန်မာမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းသည် နိုင်ငံတကာအင်ဂျီနီယာများ၊ ဒေသတွင်း အဖွဲ့အစည်းများ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို လေ့လာသုတေသနပြုနေသော သုတေသန အဖွဲ့အစည်းများနှင့်လည်း ပူးပေါင်းချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ BRACED မိတ်ဖက်အဖွဲ့တွင် ဦးဆောင်သူအဖြစ် Plan International Myanmar မှဆောင်ရွက်ပြီး Actionaid Myanmar, BBC Media Action, World Vision, Myanmar Environmental Institute နှင့် UN Habitat တို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး ရပ်ရွာ၏ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ပိုမိုတောင့်တင်း ခိုင်မာလာစေရန် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။

ဤကျေးရွာ၏ ဆန်းစစ်လေ့လာချက်ကို BRACED ၏ ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ် ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာသုံးသပ်ခြင်းဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်မှုများ၊ အသုံးပြုရန်ပုံစံများ၏ ထောက်ပံ့ ကူညီမှုဖြင့် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

၁.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်

BRACED ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုတို့၏ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုတို့အား သုံးသပ်နိုင်ရန်နှင့် ရပ်ရွာလူထုကြံ့ခိုင်မှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုများအား သဘာဝဘေး လျော့ပါးရေးကော်မတီနှင့် ရပ်ရွာလူထုများ မှ အမျိုးမျိုးသောရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်မှုတို့ပေါ်တွင် လိုက်လျောညီထွေနေထိုင်နိုင်မှု၊ ဘေးဒဏ်ခံ နိုင်စွမ်း တိုးမြှင့်လာရန်အလို့ငှာ ထောက်ပံ့ကူညီမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရပ်ရွာလူထုများ အတူတကွ အားလုံးပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့် ရမည်လည်းဖြစ်ပါသည်။

၁.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ရလဒ်

ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရပ်ရွာ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း အားကောင်းလာစေရန် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် နည်းလမ်းများ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များ၊ ကလေးသူငယ်၊ အမျိုးသမီးများ၊ မသန်စွမ်းများစသည့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ အနေဖြင့်လည်း ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်လိုမှုများ ရှိလာစေရန် အသီးသီးသောတာဝန်ဝတ္တရားများကို ရှင်းလင်းစွာ နားလည်လာစေရန်နှင့် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း တည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက်များပြည့်မီစေရန် ရွာသူရွာသားအားလုံး၏ ပူးပေါင်းမှုကို ရရှိစေရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းဖြင့် လိုအပ်သော ကျေးရွာသတင်းအချက်အလက် ပြောင်းလဲမှုများကို

ပုံမှန်ပြုလုပ်နိုင်ရန်၊ အသစ်ပြောင်းလဲလာသော ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ဖိစီးမှုများအတွက် သတင်းအချက် အလက်နှင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပူးပေါင်းပြုလုပ်နိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

၁.၃ ဆန်းစစ်မှုနည်းလမ်း

ဤရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လေ့လာဆန်းစစ်ချက်သည် BRACED စီမံကိန်းမှ ဖော် ထုတ်ထားသော ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်မှ တင်ပြချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏

ရည်မှန်းချက် (၁) ရပ်ရွာလူထု၏ အတွေ့အကြုံများအပေါ်တွင် သိပ္ပံနည်းကျအချက်အလက်များကို အခြေခံ၍ အနာဂတ်တွင် ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများအပေါ်တွင် ပိုမိုနားလည် သဘောပေါက်လာစေရန်။

ရည်မှန်းချက် (၂) ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်မှုနှင့်ဖိစီးမှုများ အပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်မှုရှိသူ များနှင့် ထိခိုက်လွယ်သော အရာများကို သတ်မှတ် ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်နှင့်

ရည်မှန်းချက် (၃) ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းရှိသော ရပ်ရွာလူထုကို တည်ဆောက်နိုင်ရန် ထောက်ပံ့ပေး နိုင်သော ရပ်ရွာလူထု၏ စွမ်းဆောင်ရည်များကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

လက်စွဲစာအုပ်ပါ ဖော်ပြချက်များကို အခြေခံ၍ ကျေးရွာတွင် တစ်လကျော် ခန့်အချိန်ယူ၍ ရပ်ရွာလူထုနှင့် အစည်းအဝေးများပြုလုပ်ကာ ကျေးရွာ၏ သတင်းအချက်အလက် များကို နည်းကိရိယာများ (assessment tools) အသုံးပြု၍ စုဆောင်းဖော်ထုတ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။

ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းအဆင့်များတွင်....

၁။ ကျေးရွာနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသ၏ အခြေအနေများကို အကြိုခန့်မှန်း သိရှိနိုင်ရန် ရပ်ရွာ လူထုနှင့် ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် နောက်ခံဆင့်ပွား အချက်အလက်များ (secondary data) ကို ဆန်းစစ်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ အချက်အလက် သုံးသပ်ခြင်းများတွင်...

- RIMES ၏ရာသီဥတုဆိုင်ရာအချက်အလက်မှတ်တမ်း (Climate Profiles)
- ActionAid Myanmar ၏ကျေးရွာစာအုပ်ပါ အချက်အလက်မှတ်တမ်း (Village Book)

၂။ BRACED ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း လက်စွဲစာအုပ်ကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် ပြီးပြည့်စုံသော သတင်းအချက်အလက် စုဆောင်းနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းတွင် အသုံးပြုခဲ့သော နည်းကိရိယာများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

- ကျေးရွာဘေးအန္တရာယ်သမိုင်းကြောင်း
- ရာသီခွင်ပြ ပြက္ခဒိန်
- အရင်းအမြစ်၊ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ထိခိုက်လွယ်မှုမြေပုံ
- အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း

- ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်းများ ပေါင်းစပ်ယှက်နွယ်မှုပြုပုံနှင့် ပါဝင်ပက်သက်သူများ ဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း
- ကျား၊မရေးရာကွန်ယက်ပြုခြင်းပုံဆန်းစစ်ခြင်း
- ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ
- သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများကိုရရှိနိုင်မှု
- ကျေးရွာ၏ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်ကိုဆန်းစစ်ခြင်း
- ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ခြင်း

၃။ သတင်းနှင့်အချက်အလက်များ ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ခြင်း။

စုဆောင်းထားသော သတင်းအချက်အလက်များကို ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းသည် ရပ်ရွာလူထုဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကို အားကောင်းလာစေရန် သင့်လျော်သည့် လုပ်ဆောင်ချက်များကို ကနဦးသတ်မှတ်နိုင်ရန်နှင့် ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဖိစီးမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများ ဦးစားပေးသတ်မှတ်ခြင်း စတင်ရာတွင် အတည်ပြုနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ နည်းကိရိယာများဆန်းစစ်ခြင်းအားဖြင့် ပါဝင်သောလုပ်ငန်းစဉ်များမှာ...

- ရပ်ရွာလူထုရင်ဆိုင်နေရသော အဓိကဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘေးအန္တရာယ်များ အဆင့် သတ်မှတ်ရန်။
- ဦးစားပေးရွေးချယ်ထားသော ဘေးအန္တရာယ်များအပေါ် အခြေခံ၍ ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့် လုပ်ဆောင်ချက်များရွေးချယ်ခြင်း။
- BRACED ရန်ပုံငွေမှ ထောက်ပံ့ခြင်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ရွေးချယ်ရာတွင် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း နည်းကိရိယာများ အသုံးပြု၍ ရွေးချယ်ခြင်း။
- ရာသီအလိုက်ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်နိုင်ရန် မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် များကို အခြေခံ၍ ကာလတိုဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခြင်း။
- ဖြစ်နိုင်ချေများပြီး ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော ဘေးများအတွက် စိတ်မှန်း ဖြစ်နိုင်ခြေများ ပုံဖော်နိုင်ရန် ဘေးများ၏ပြင်းအားနှင့် ပမာဏပေါ်တွင် အခြေခံ၍ မတူညီသော အခြေအနေအဆင့်ဆင့်တွင် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုများ သတ်မှတ်ရန်။

ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းများအပေါ်တွင် အခြေခံ၍ တိုက်ရိုက်ခံစားရသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများ၏ သက်ရောက်မှုများကို ရပ်ရွာလူထု၏ ရင်ဆိုင်တုန့်ပြန်နိုင်စွမ်းကို ပိုမိုအားကောင်းလာစေရန်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပြောင်းလဲမှုများ၊ လူမှုစီးပွားကဏ္ဍ ပြောင်းလဲမှုများနှင့် ပဋိပက္ခအစရှိသော ပြဿနာများကိုဖြေရှင်းနိုင်ရန် အဓိကလုပ်ငန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

လိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်အများကို ဆွေးနွေးပွဲတွင် ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၊ သက်ကြီးများ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီဝင်များ၊ ကျေးရွာသူရွာသားများ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ခြင်းဖြင့် ရရှိနိုင်ပါသည်။ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာ သတင်းအချက် အလက်များကဲ့သို့သော အခြားလိုအပ်သော သတင်းအချက်အလက်များကို မိုးလေဝသနှင့် လေဗေဒဦးစီးဌာန၊ Myanmar Environmental Institute နှင့် အခြားသောပညာရပ်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ မှလည်း ရရှိနိုင်ပါသည်။

၂။ ကုက္ကိုတောကျေးရွာ၏ အနေအထား

၂.၁ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်

ကုက္ကိုတောကျေးရွာသည် တပျော်ကျေးရွာအုပ်စု၊ မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ မန္တလေးတိုင်း ဒေသ ကြီးတွင် တည်ရှိပါသည်။ မိတ္ထီလာမြို့နယ်၏ အနောက်မြောက်ဘက် မိုင် (၂၀) အကွာ မိတ္ထီလာ မြို့နယ်- ကျောက်ပန်းတောင်း ကားလမ်းမကြီး၏ မြောက်ဘက် (၂) မိုင်ခန့်အကွာတွင် တည်ရှိ ပါသည်။ အနောက်တောင်ဘက်တွင် ချောင်းခွကျေးရွာ၊ အရှေ့ဘက်နှင့် အနောက် ဘက်တွင် ချောင်းများရှိပါသည်။ ကျေးရွာအကျယ်အဝန်းမှာ ၁၁ ဧက ကျော် ကျယ်ဝန်းပါသည်။ ပူပြင်း ခြောက်သွေ့ပြီး စွတ်စိုသော ရာသီဥတုရှိပါသည်။

၂.၂ ကုက္ကိုတောကျေးရွာ အကြောင်း

ကုက္ကိုတောကျေးရွာသည် တပျော်ကျေးရွာအုပ်စု၊ မိတ္ထီလာမြို့နယ်၊ မန္တလေးတိုင်း ဒေသကြီးတွင် တည်ရှိပါသည်။ မိတ္ထီလာမြို့နယ်၏ အနောက်မြောက်ဘက် မိုင် (၂၀) အကွာ မိတ္ထီလာမြို့နယ်- ကျောက်ပန်းတောင်း ကားလမ်းမကြီး၏ မြောက်ဘက် (၂) မိုင်ခန့်အကွာတွင် တည်ရှိပါသည်။ အနောက်တောင်ဘက်တွင် ချောင်းခွကျေးရွာ၊ အရှေ့ဘက်နှင့် အနောက်ဘက် တွင် ချောင်းများရှိပါသည်။ ကျေးရွာအကျယ်အဝန်းမှာ ၁၁ ဧက ကျော် ကျယ်ဝန်းပါသည်။ ပူပြင်း ခြောက်သွေ့ပြီး စွတ်စိုသော ရာသီဥတုရှိပါသည်။

လူမှုရေး - လူဦးရေ (၃၅၃) ဦးနှင့် အိမ်ထောင်စု (၈၄) စုရှိပြီး ကျား (၁၇၇) ယောက်၊ မ (၁၇၆) ယောက် နေထိုင်ကြပါသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ လူမျိုးများ အဓိကနေထိုင်ကြပြီး အများစုမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်ကြသည်။ မြန်မာစကားသည်သာ အဓိကဘာသာစကားဖြစ်သည်။ တစ်ဆယ့်နှစ်လရာသီကျင်းပသော လူမှုဘာသာ၊ ရိုးရာပွဲများကို နှစ်စဉ်ပြုလုပ်ကျင်းပကြသည်။

ပညာရေး - ကုက္ကိုတောကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာမူလတန်းပညာသင်ကြားနေသော ကျား -၃၅ ဦး၊ မ -၄၁ ဦး၊ စုစုပေါင်း - ၇၆ဦးဖြင့် ပညာသင်ကြားနေကြပါသည်။ အလယ်တန်းအဆင့် ပညာသင်ကြားနေသူ ကျား - ၁၀ဦး၊ မ - ၆ ဦး၊ စုစုပေါင်း - ၂၆ ဦးနှင့် အထက်တန်းအဆင့် ကျား - ၂၅၊ မ - ၄ဦးတို့သည် ၄၇လုံးခန့်အလှမ်းဝေးကွာသော ရေဂေကျေးရွာသို့အထကကျောင်းသို့ သွားရောက်၍ ပညာသင်ယူနေရပါသည်။

စီးပွားရေး - အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းမှာ လယ်ယာလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အဓိကထွက်ကုန်မှာ နှမ်း၊ပြောင်း၊ပဲစဉ်း၊ငှက်၊ ခြေပဲတို့ဖြစ်သည်။ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းများရှိသည်။ မိတ္ထီလာမြို့သည် ကုန်သွယ်ရာတွင် အဓိကကျသောမြို့ဖြစ်သည်။

၂.၃ မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုအခြေအနေ

မိတ္ထီလာမြို့နယ်သည် ပုံ (၄) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း မြောက်လတ္တီကျု ၂၀°၅၃'၊ အရှေ့လောင်ဂျီကျု ၉၅°၅၃' မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၏ ဗဟိုချက်မတွင် တည်ရှိနေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အခြားသောခြောက်သွေ့ဒေသများကဲ့သို့ ၎င်းမြို့သည်အခြားမြို့နယ်များနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက မိုးရေချိန် ရရှိမှုနည်းပါးသည်။ မိတ္ထီလာမြို့နယ်ရှိမိုးရေချိန် သည် ခြောက်သွေ့ဒေသရှိ bimodal မိုးရွာသွန်းမှုပုံစံကို ဖော်ပြနေသည်။နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှ ၈၀၀မီလီမီတာ အမြင့်ဆုံး မိုးရေချိန် တိုင်းတာချက်များမှာပုံ (၅) အတိုင်းမေလနှင့် စက်တင်ဘာများ တွင်ဖြစ်သည်။

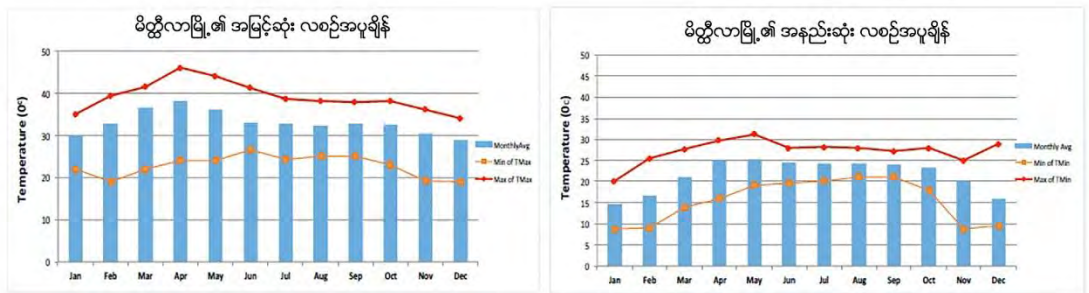
မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းခြောက်သွေ့ဒေသရှိမန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးအတိုင်းရှိမိတ္ထီလာမြို့နယ်

ပုံ၅၊မိတ္ထီလာမြို့၏မိုးရွာသွန်းမှုပုံစံသည်မေလနှင့်စက်တင်ဘာလတို့တွင်အမြင့်ဆုံးသို့ရောက်ရှိတတ်သော Bimodal ပုံစံကိုဖော်ပြသည်။နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်၈၀၀မီလီမီတာသာရရှိသောကြောင့် မြို့သည်လေ့လာခဲ့သောမြို့နယ်များတွင်မိုးရေချိန်အနည်းဆုံးရရှိသောမြို့ဖြစ်သည်။

ဧပြီလသည်ပျမ်းမျှအပူချိန်(၃၈.၂)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ရှိ၍အပူဆုံးလဖြစ်သည်။ မိတ္ထီလာမြို့တွင် အမြင့်ဆုံးအပူချိန် တိုင်းတာချက်မှာ(၂၀၁၀)ခုနှစ်၊ဧပြီလ(၁၃) ရက်နေ့၏(၄၆)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ဖြစ်ပြီး အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်တိုင်းတာချက်မှာ(၂၀၀၇)ခုနှစ်၊ဧပြီလ(၃)ရက်နေ့နှင့်(၁၉၉၂)ခုနှစ်၊ဒီဇင်ဘာလ (၇) ရက်နေ့များ၏(၁၉)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ဖြစ်လေသည်။အမြင့်ဆုံးအပူချိန်ကို(၁၉၉၄)ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာလ (၂၆) ရက်နေ့တွင်၁၉.၁၀ဒီဂရီဆယ်လဆီရပ်ကိုတိုင်းတာမှတ်သားခဲ့ရသည်။ အအေးဆုံးလများမှာ ပျမ်းမျှအနိမ့်ဆုံးအပူချိန် (၁၄.၆)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ရှိသော ဇန်နဝါရီလနှင့်ဒီဇင်ဘာလများ ဖြစ်ကြသည်။(၁၉၈၁-၂၀၁၀) ခုနှစ်များအတွင်းတွင်တိုင်းတာမှတ်သားခဲ့သော အအေးဆုံးအပူချိန်များမှာ ၁၉၉၂ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ၆ရက်နေ့ (၈.၈၀ဒီဂရီ C) ၊၁၉၈၁ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာလတွင် (၈.၉၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်၊ ၁၉၉၇ခုနှစ်ဖေဖော်ဝါရီလ၉ရက်တွင် (၉ဒီဂရီ C) ၊၁၉၉၇ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ၂၅ရက်နှင့် ၁၉၈၃ခုနှစ်ဒီဇင်ဘာလ၂၃ရက်များတွင်၉.၅၀ဒီဂရီ C နှင့် ၁၉၉၉ခုနှစ်ဒီဇင်ဘာလ၂၇ရက်နေ့တွင် ၉.၇၀ဒီဂရီ C ကိုလည်းကောင်းအသီးသီးတိုင်းတာမှတ်သားခဲ့ကြသည်။

မိတ္ထီလာမြို့တွင်းရှိ ပျမ်းမျှအနည်းဆုံးနှင့် အမြင့်ဆုံးအပူချိန်နှင့် လစဉ်အမြင့်ဆုံး၊ အနိမ့်ဆုံး အပူချိန်များကိုပုံ (၆) တွင်ဖော်ပြထားသည်။

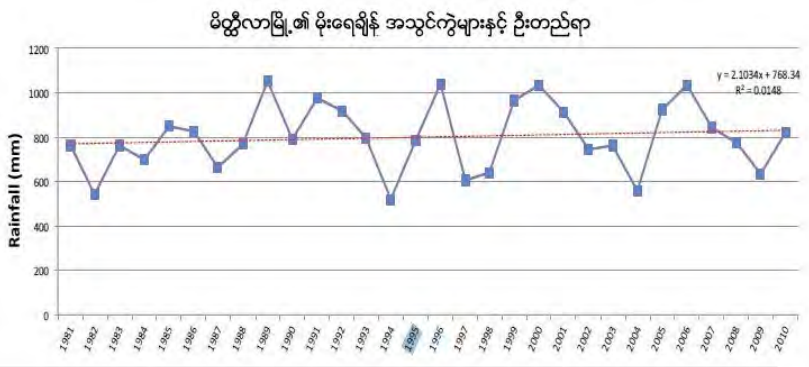
ပုံ၆။မိတ္ထီလာမြို့ လစဉ်ပျမ်းမျှအမြင့်ဆုံး (ပုံ) နှင့်အမြင့်ဆုံး(ယာ) အပူချိန်၊၁၉၈၁-၂၀၁၀အချက်အလက်များကိုစစ်တမ်းကောက်ယူမှုသည်ဧပြီလသည်အပူဆုံးလအဖြစ်ဖော်ပြပြီးအမြင့်ဆုံးပျမ်းမျှနေ့အပူချိန်နှင့်ညအပူချိန်တို့ကိုတိုင်းတာရရှိသည်။အခြားတစ်ဘက်တွင်နေ့နှင့်ညအပူချိန်များအားဖြင့်ဖော်ပြရလျှင်အအေးဆုံးလများမှာဇန်နဝါရီနှင့်ဒီဇင်ဘာလများဖြစ်ကြသည်။

၂.၄ ဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများ (shocks and stresses)
မိုးရွာသွန်းမှု အသွင်ကွဲများ၊ လွန်ကဲမှုများနှင့် ဦးတည်ရာ နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်

နှစ်စဉ်-မိုးရေချိန် အမြင့်အသွင်ကွဲများကို မိုးရေချိန်အတက်အကျများဖြင့် မိတ္ထီလာမြို့တွင် တွေ့ရပြီး ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်မှာ ပုံ (၇) တွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း (၈၀၀) မီလီမီတာ ရှိလေသည်။ နှစ်ပေါင်း(၃၀)အတွင်း တိုင်းတာချက်များအရ (၁၉၉၄)ခုနှစ်သည် အခြောက်သွေ့ဆုံး နှစ်ဖြစ်ပြီး (၅၂၂)မီလီမီတာသာ ရရှိပြီးစိုစွတ်သော (၅၃) ရက်တွင် ရရှိမှုမညီမျှပေ။ ယင်းနှစ်များတွင် ၂၄ နာရီ

အတွင်း အမြင့်ဆုံးမိုးရွာသွန်းမှုမှာ ဇွန်လ(၁၁)ရက်တွင် (၄၁) မီလီမီတာ၊ ဩဂုတ်လ(၆)ရက်တွင် (၄၁မီလီမီတာ)၊ မေလ (၃၀) ရက်တွင် (၃၂မီလီမီတာ)နှင့် မေလ ၂၈ ရက်တွင် (၂၉မီလီမီတာ) တို့ အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။ ကျန်သောစိုစွတ်ရက်များမှာ (၂၀)မီလီမီတာ အောက်တွင်သာ တိုင်းတာ မှတ်သား ရရှိသည်။

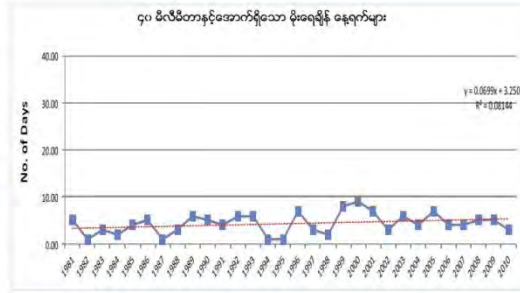
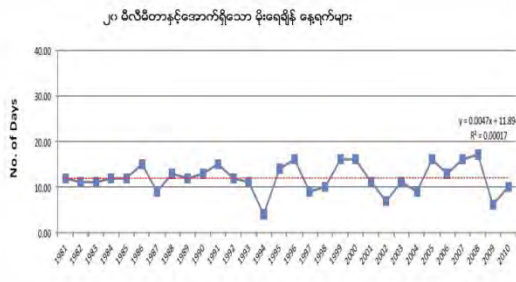
အခြားတစ်ဘက်တွင် (၁၉၈၉) ခုနှစ်တွင် အစိုစွတ် ဆုံးနှစ်အဖြစ် မိုးရေချိန် (၁၀၅၃) မီလီမီတာကို တိုင်း တာမှတ်သားရသည်။ ယင်း နှစ်တွင် (၂၄)နာရီ အတွင်း မိုးအလွန်အကဲ ရွာသွန်းမှုကို မေလ (၁၃)ရက် နေ့တွင် (၁၉၄ မီလီမီတာ) နှင့် ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် (၁၁၄ မီလီမီတာ) အဖြစ် တိုင်းတာ မှတ်သားမိသည်။ အခြားသောတိုင်းတာမှတ်သား မိ သည့် ၂၄ နာရီအတွင်း မိုးရွာသွန်း မှုများမှာ အောက်တိုဘာလ(၇)ရက်တွင် (၆၃မီလီမီတာ)၊ ဩဂုတ်လ(၂၆)ရက်တွင် (၆၀ မီလီမီတာ)၊ စက်တင်ဘာလ (၉) ရက်တွင် (၅၅မီလီမီတာ)၊ စက်တင်ဘာလ(၁၈)ရက်တွင် (၅၁မီလီ မီတာ)၊ ဧပြီလ(၃၀)ရက်တွင် (၃၈မီလီမီတာ) ဇွန်လ(၁)ရက်နေ့တွင် (၃၀မီလီမီတာ) အောက်တိုဘာ လ(၁၅)ရက်တွင် (၂၇မီလီမီတာ)နှင့် အောက်တိုဘာ(၂၃)ရက်တွင် (၂၆မီလီမီတာ)၊စက်တင်ဘာလ (၁၀)ရက်တွင် ၂၁ မီလီမီတာနှင့် ဩဂုတ်လ(၂၁)ရက်တွင် (၂၀မီလီမီတာ) တို့အသီးသီးဖြစ်ကြ သည်။ အခြားသောမိုးရွာသွန်းမှုများမှာ (၂၀) မီလီမီတာ အောက်များသာ ဖြစ်ကြသည်။ မိတ္ထီလာ မြို့၏ နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်မှာ မြင့်မားလာကြောင်းတွေ့ရသည်။ ပျမ်းမျှမိုးရေချိန် အထက်နှင့်အောက် တူညီစွာရှိသော နှစ်များလည်း ရှိသည်ဖြစ်ရာ ကောင်းကျိုးဖြစ်စေသည့် ထူးခြားမိုးရေချိန်ကို (၁၉၈၉) ခုနှစ်တွင် (၁၀၅၃မီလီမီတာ)၊ ၁၉၉၆ခုနှစ်တွင် (၁၀၄၃မီလီမီတာ)၊ ၂၀၀၆ခုနှစ်တွင် (၁၀၃၇ မီလီမီတာ) နှင့် ၂၀၀၀ ခုနှစ်တွင် (၁၀၃၃မီလီမီတာ) ကို အသီးသီးတိုင်းတာ မှတ်သား ခဲ့ကြသည်။

ပုံ ၇-မိတ္ထီလာမြို့၏ ၁၉၈၁-

၂၀၁၀ခုနှစ်အတွင်းမိုးရေချိန်အသွင်ကွဲများ၊အချက်အလက်များသည်နှစ် (၃၀) အတွင်းနှစ်စဉ်မိုးရေချိန်အသွင်ကွဲများကိုဖော်ပြသည်။အခြောက်သွေ ဆုံးနှစ်မှာ ၁၉၉၄ခုနှစ်နှင့်အစိုစွတ်ဆုံးနှစ်မှာ၁၉၉၉ခုနှစ်ဖြစ်သည်။နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်မှာ ၈၀၀ မီလီမီတာခန့်ရှိသည်။

အသေးစိတ်ဆန်းစစ်မှုများ၏ လွန်ကဲမိုးရေချိန်များသည် (၂၀) မီလီမီတာနှင့် (၄၀)မီလီမီတာ ကြားတွင် အနည်းငယ်မြင့်တက်လာကြောင်း တွေ့ရသည်။

ပုံ ၈ ၊ ၂၀ မီလီမီတာနှင့်အောက်ရှိသော မိုးရေချိန် နေ့ရက်များ

နှစ်ပေါင်း(၃၀)အတွင်းတွင် မိတ္ထီလာမြို့တွင်(၂၄)နာရီအတွင်းတွင် မိုးရေချိန်၄၀မီလီမီတာ >ရှိ အကြိမ်ပေါင်း(၁၃၀) လွန်ကဲမိုးရေချိန်များ တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ ယင်းအချက်များမှ မိုးရေချိန် (၉) ခုမှာ(၂၄)နာရီအတွင်း (၁၀၀)မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်သည်။ (၁၉၈၉ခုနှစ် မေလ၁၃ရက်နေ့တွင် (၁၉၄)မီလီမီတာ၊ (၂၀၀၃)ခုနှစ်မေလ(၂၃)ရက်နေ့တွင်(၁၈၀)မီလီမီတာ၊ (၂၀၀၁)ခုနှစ်၊ဇွန်လ(၂)ရက်နေ့တွင် (၁၂၁)မီလီမီတာ၊ (၁၉၈၉)ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင်နှင့် (၂၀၀၆)ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ (၂၄)ရက်နေ့တွင် (၁၁၄)မီလီမီတာ၊ (၁၉၈၇)ခုနှစ် ဩဂုတ်လ(၂၄)ရက်နေ့တွင် (၁၀၂)မီလီမီတာနှင့် (၂၀၀၂)ခုနှစ်ဩဂုတ်လတွင် (၁၀၀)မီလီမီတာ)တို့ အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။

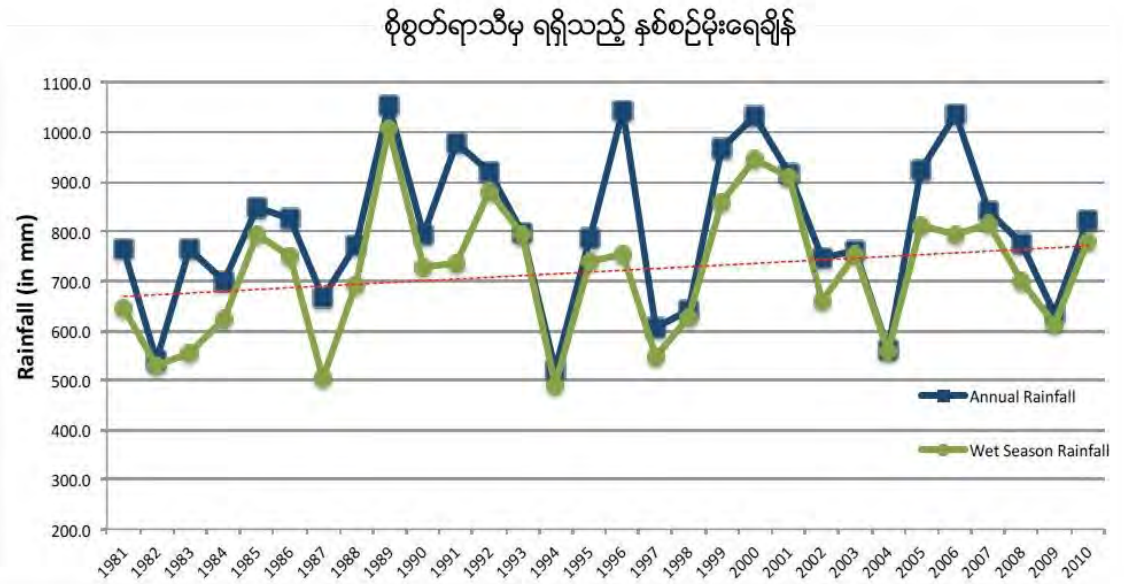
ဇယား ၂၊ မိတ္ထီလာမြို့ရှိခြောက်သွေ့ရာသီအတွင်းလွန်ကဲမိုးရေချိန်ဖြစ်ရပ်များ	
၂၄-နာရီလွန်ကဲမိုးရေချိန်	တိုင်းတာသည့်ရက်စွဲများ
၁၀၄မီလီမီတာ	၁၉၉၁ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၃ရက်
၆၆မီလီမီတာ	၁၉၉၆ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၄ရက်
၅၆မီလီမီတာ	၁၉၈၁ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၂၁
၅၅မီလီမီတာ	၁၉၈၈ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ၁၉
၅၅မီလီမီတာ	၁၉၈၈ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာလ၁၉
၅၀မီလီမီတာ	၁၉၉၆ခုနှစ်၊နိုဝင်ဘာလ၂၃
၄၇မီလီမီတာ	၂၀၀၆ခုနှစ်၊ဧပြီလ၉ရက်
၄၃မီလီမီတာ	၂၀၀၈ခုနှစ်မတ်လ ၂၆ရက်
၄၁မီလီမီတာ	၁၉၈၄နိုဝင်ဘာလ ၂ရက်

(၁၀၀)မီလီမီတာထက်ကျော်လွန်သော လွန်ကဲမိုးရေချိန်အများစုသည် စိုစွတ်ရာသီအတွင်း ဖြစ်ကြကြောင်းကို သတိပြုသင့်သည်။ သို့ရာတွင်(၂၄)နာရီအတွင်း(၁၀၀) မီလီမီတာ ရောက်ရှိသော လွန်ကဲမိုးရေချိန်များကိုလည်း နိုဝင်ဘာလတွင် တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ ဇယား (၂) တွင် ယင်းအချက်အလက်များနှင့် အခြားသော(၄၀)မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်သော လွန်ကဲမိုးရေချိန်များ မိတ္ထီလာမြို့၏ ခြောက်သွေ့ရာသီအတွင်း တိုင်းတာရရှိမှုများကို ဖော်ပြထားသည်။

စိုစွတ်၍ ခြောက်သွေ့မိုးရေချိန်

ပျမ်းမျှအားဖြင့် မိတ္ထီလာ၏ နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်(၉၀%)မှာ စိုစွတ်ရာသီမိုးရေချိန်များဖြစ်သော်လည်း တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ်ကွာဟမှုများသည် သိသာထင်ရှားလာသည်။ နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်အရ (၁၉၉၉)ခုနှစ်၏စိုစွတ်ရာသီတွင် မိုးရေချိန်အနည်းဆုံးတိုင်းတာမှတ်သားရသည် (၄၉၁မီလီမီတာ) နှင့် (၁၉၈၉)ခုနှစ် စိုစွတ်ရာသီတွင် တိုင်းတာမှတ်သားရသည့်မိုးရေချိန်မှာ (၁၀၀၆မီလီမီတာ) ဖြစ်လေသည်။

၂၀၀၄၊ ၁၉၉၃၊ ၂၀၀၁၊ ၂၀၀၃၊ ၁၉၈၂၊ ၁၉၉၈နှင့် ၂၀၀၉ခုနှစ် စိုစွတ်ရာသီတွင် နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်အမြင့်ဆုံး တိုင်းတာမှတ်သားရရှိသည်။ ယင်းနှစ်များအတွင်း ခြောက်သွေ့ရာသီ မိုးရေချိန်မှာ (၂မီလီမီတာ-၂၀မီလီမီတာသာ) ဖြစ်လေသည်။

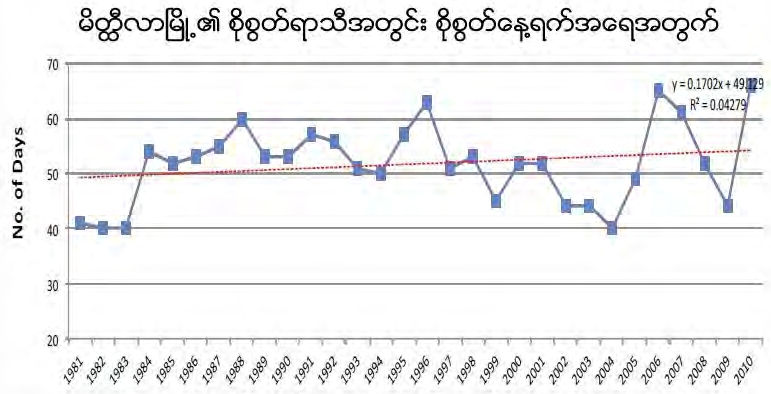

ပုံ ၉၊ မိတ္ထီလာမြို့ရှိ စိုစွတ်ရာသီမှ ရရှိသည့် နှစ်စဉ် မိုးရေချိန်

၁၉၉၆၊ ၁၉၉၁၊ ၂၀၀၆နှင့် ၁၉၈၃ခုနှစ်များအတွင်းတွင် စိုစွတ်ရာသီနှင့်နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်ရာသီအတွင်း အမြင့်ဆုံးအမှတ်သို့ရောက်ရှိခဲ့ကြောင်း မှတ်သားနိုင်သည်။ ယင်းနှစ်များအတွင်းတွင် ခြောက်သွေ့ရာသီသည် (၂၀၀) မီလီမီတာထက်ကျော်သော မိုးရေချိန်ကို ရရှိစေသောကြောင့် ခြောက်သွေ့လများအတွင်း လွန်ကဲဖြစ်ရပ်များဖြစ်သွားကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

စိုစွတ်ရာသီ၏မိုးရေချိန်သည် အမြင့်ဘက်ကို ဦးတည်သွားနေကြောင်းဖော်ပြနေသည်။ နှစ်ပေါင်း (၁၇)နှစ်အတွင်း စိုစွတ်ရာသီ၏ မိုးရေချိန်မှတ်သားမှုများသည် စိုစွတ်ရာသီ၏ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်ထက် ကျော်လွန်နေသည်။ ထူးခြားစွာဖြင့် ပိုမိုစိုစွတ်သော စိုစွတ်ရာသီများကို ၁၉၈၉တွင် ၁၀၀၆ မီလီမီတာ၊ ၂၀၀၀ခုနှစ်တွင် ၉၄၆မီလီမီတာ၊ ၂၀၀၁တွင် ၉၀၉မီလီမီတာနှင့် ၁၉၉၂ခုနှစ်တွင် ၈၈၀ မီလီမီတာတို့ကို အသီးသီးမှတ်သားမိသည်။ ယင်းစိုစွတ်ရာသီများ အတွင်းတွင် လွန်ကဲမိုးရေချိန်များကိုလည်း မှတ်သားရရှိသည်။

သို့ရာတွင် စိုစွတ်ရာသီ၏ မိုးရေချိန်သည် ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန်အောက်ရှိလျှင်ပင် ယင်းရာသီအတွင်းတွင် ၂၀၀၂ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၃၁ရက်နေ့တွင် ၁၀၀ မီလီမီတာထက် ကျော်လွန်သော မိုးရေချိန်များကိုတိုင်းတာ မှတ်သားရရှိသည်။

ပုံ ၁၀၊ စိုစွတ်ရာသီအတွင်း မိတ္ထီလာမြို့၏ တစ်နှစ်အတွင်း အသွင်ကွဲမှုမြင့်သော စိုစွတ် နေ့ရက် အရေအတွက်များ။ စိုစွတ်နေ့ရက်အရေအတွက်များသည် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ပြသသည်။

ဒုတိယအခြောက်အသွေ့ဆုံး ရာသီမှာ (၁၉၈၇) ခုနှစ်ဩဂုတ်လတွင် ၁၀၀မီလီမီတာထက်

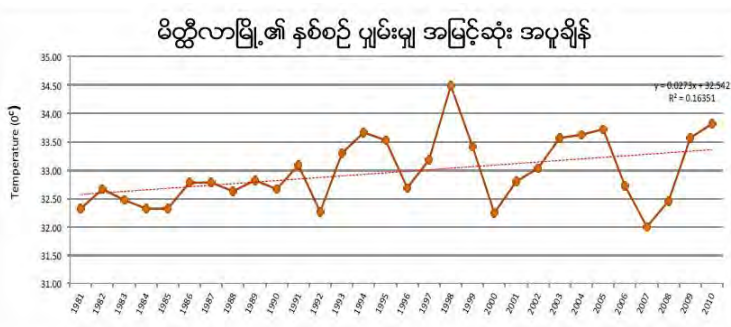
ကျော်လွန်သည့် လွန်ကဲမိုးရေချိန်ကို တိုင်းတာမှတ်သားခဲ့ရသည်။

စိုစွတ်ရာသီဥတုအတွင်း စိုစွတ်နေ့ရက်များသည် အတက်ဘက်ကို ဦးတည်နေကြောင်း ပြသနေသည်။ (ပုံ၁၀) ။နှစ်စဉ်စိုစွတ်နေ့ရက် (၅၂)ရက်ခန့်ပျမ်းမျှဖြစ်ပြီး (၂၀၁၀)ခုနှစ်တွင် အများဆုံး နေ့ရက်များအဖြစ် (၆၆)ရက်(၂၀၀၆)ခုနှစ်တွင် (၆၅) ရက်၊ (၁၉၉၆)ခုနှစ်တွင် (၆၃)ရက်နှင့် (၂၀၀၇)ခုနှစ်တွင် (၆၁)ရက်နှင့် (၁၉၈၈)ခုနှစ်တွင် (၆၀)ရက် အသီးသီး တွေ့ရှိကြသည်။

အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေမှုသည် နှစ်ပေါင်း(၃၀)အတွင်း စိုစွတ်သောရက်များမှာ (၅၂)ရက်နှင့် အထက်ရှိခဲ့ပြီး(၁၂)ရက်သာလျှင်(၅၁) မီလီမီတာနှင့် အောက်တွင်တိုင်းတာ ရရှိခဲ့သည်။

အပူချိန်အမျိုးအကွဲများ၊လွန်ကဲမှုများနှင့်ဦးတည်ရာ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်

မိတ္ထီလာမြို့တွင် လေ့လာမှတ်သားခဲ့သော အပူဆုံးအချိန်သည် အမြင့်ဆုံးပျမ်းမျှအပူချိန်(၃၃) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ဖြစ်လေသည်။ (ပုံ၁၁)သည် ဒေသအတွင်း ပျမ်းမျှအပူချိန်အမြင့်ဆုံး အမျိုးအကွဲများကို ၁၉၉၈ခုနှစ် အပူဆုံးနေ့ရက်များဖြင့် ဖော်ပြထားပြီး နှစ်စဉ်အပူချိန် (၃၄.၄၉)ဒီဂရီဆယ်လ်ဆီရပ် ပျမ်းမျှအပူချိန်ကို တိုင်းတာမှတ်သားရသည်။ ၂၀၁၀ခုနှစ်တွင် နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှအပူချိန် (၃၃.၈၂)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်သည် ၎င်းကာလများအတွင်းတွင် ဒုတိယအပူဆုံးအချိန်အဖြစ် မှတ်သားရသည်။

(၂၀၀၈)ခုနှစ်တွင်ရက်ပေါင်း (၂၄၇) ရက်သည် ပျမ်းမျှ အပူချိန်၃၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ ယင်းမှ (၂၇)ရက်သည်နေ့ အပူချိန် ၄၀နှင့်အထက် တိုင်းတာမှတ်သား ရရှိသည်။ ၎င်းနှစ်အတွင်း

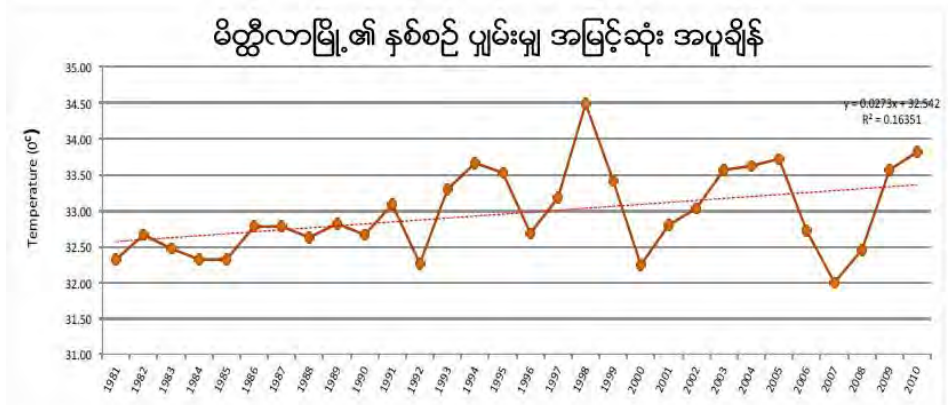
ပုံ ၁၁၊ မိတ္ထီလာမြို့၏ ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်ကို ဖော်ပြထားသည် ။ အပူနွေးဆုံး နေ့ရက်များမှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အအေးဆုံး အပူချိန်မှာ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။

တိုင်းတာမိသည့် အမြင့်ဆုံး နေအပူချိန်မှာ (၄၃.၂၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ဖြစ်သည်။

၂၀၁၃ (၁၃ဇူလိုင်) လသည်နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်းတွင် အပူဆုံးနေ့အဖြစ်အဖြစ် မှတ်သားရသည်။ အခြားသောအပူချိန်များမှာ ၄၄ဒီဂရီဆယ်စီးရပ် (၂၀၁၀ခုနှစ်မေလ၁၄ရက်)၊ ၄၃.၅၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် (၂၀၁၀ခုနှစ်မေလ၁၈ရက်)၊ ၄၃.၂၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် (၁၉၉၈ခုနှစ် မေလ၁၀ရက်) များဖြစ်ကြပြီး ၄၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် (၅) ကြိမ်တိုင်းတာမှတ်သားရပြီး၎င်းမှ (၄) ကြိမ်မှာ ၂၀၁၀အတွင်းဖြစ်သည်။ (၂၀၀၅ခုနှစ် မေလ၁၇ရက်၊ နှင့်၂၀၁၀ခုနှစ် ဇူလိုင်၂၅၊ မေ၁၃၊ ၁၅၊ နှင့်၁၇ရက်များ ဖြစ်ကြသည်)

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ ၂၀၀၈ခုနှစ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင်ရက်ပေါင်း (၁၇၆)ရက်သာလျှင် အမြင့်ဆုံးပျမ်းမျှအပူချိန် ၃၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်ပြီး(၃၉)ရက်သည် အပူချိန်(၄၀) ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်နှင့် အထက်ရှိကြောင်း မှတ်သားရသည်။ (မတ်လ၊ဇူလိုင်လနှင့်မေလ) တို့ဖြစ်ပြီး ရက်ပေါင်း(၁၁၂)ရက်သာလျှင် ပျမ်းမျှအပူချိန် ၃၃ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်နှင့် အောက်တွင် မှတ်သားရသည်။ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ (၂၁)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် ဖြစ်သည်။

ပျမ်းမျှအပူချိန်သည် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်ရွေ့လျား နေကြောင်းထင်ရှား နေပြီး နှစ်ပေါင်း(၃၀) အတွင်း ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက် မြင့်မားလာကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

ပုံ ၁၁၊ မိတ္ထီလာမြို့၏ ပျမ်းမျှ အမြင့်ဆုံးအပူချိန်ကို ဖော်ပြထားသည်။ အပူနွေးဆုံး နေ့ရက်များမှာ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အအေးဆုံး အပူချိန်မှာ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်သည်။

အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်

သာမန်အားဖြင့် ညနေ၆နာရီမိနစ်မှနံနက်၆နာရီ၃၀အထိ တိုင်းတာရရှိသော ညအပူချိန်ကို အောက်ပါကဏ္ဍတွင်ဖော်ပြထားပါသည်။ ပုံ(၁၂)သည် မိတ္ထီလာမြို့၏ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် အမျိုးအကွဲများကို ဖော်ပြပြီး ပျမ်းမျှအပူချိန်မှာ(၂၁.၆၀)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ဝန်းကျင် ရှိလေးသည်။ ၁၉၉၁ခုနှစ် ညအပူချိန်သည် (၂၀.၄၆)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် အအေးဆုံးအဖြစ်တိုင်းတာရရှိသည်။ သို့ရာတွင် အပူဆုံးပျမ်းမျှညအပူချိန်မှာ (၂၀၁၀)ခုနှစ်တွင် (၂၂.၆၅ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်) နှင့် ၁၉၉၈ခုနှစ်တွင် (၂၂.၃၉ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်) တို့ဖြစ်ကြသည်။ (၁၉၉၁)ခုနှစ်တွင် ညပေါင်း (၂၅၀) မှာ ပျမ်းမျှအပူချိန်ထက် ပို၍ပူနွေးပြီး ၎င်းတို့မှညပေါင်း (၁၁၈) ညသည် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် (၂၅)ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်သည်။ ဤနှစ်များအတွင်းအပူနွေးဆုံးညများမှာ မေလ၁၁ (၃၀.၇၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်)၊ ၃ညသည် ညအပူချိန်၃၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ထက် ကျော်လွန်သည်။

ညပေါင်း ၂၄ ညသည် ပျမ်းမျှအနိမ့်ဆုံးအပူချိန်ထက် ကျော်လွန်သည်။ အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်ကို ဇန်နဝါရီလ(၁၅)ရက်နေ့တွင် တိုင်းတာမှတ်သားရသည်။

၂၀၁၀ခုနှစ်တွင် အပူနွေးဆုံးညမှာ ၂၀၁၀ခုနှစ်မေလ၁၄ရက် (၃၁.၁၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်) ဖြစ်သည်။ စုစုပေါင်း (၆) သည် အနိမ့်ဆုံးအပူချိန် ၃၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ် အဖြစ် တိုင်းတာရမိပြီး အားလုံးမှာ မေလအတွင်းတွင်ဖြစ်သည်။ ယင်းနှစ်အတွက် အနိမ့်ဆုံးညအပူချိန်ကို ဇန်နဝါရီလ၃ရက်နေ့တွင် ၁၁.၁၀ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်အဖြစ် မှတ်သားရသည်။

အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်သည် အတက်ဘက်သို့ ဦးတည်နေကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။ ၎င်းမှာ နှစ်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ပျမ်းမျှထက် ပို၍ပူနွေးသော ညများကိုကြုံတွေ့ခဲ့ရကြောင်း ဖော်ပြနေသည်။

၃။ ရပ်ရွာလူထု ဘေးအန္တရာယ်ခံနိုင်စွမ်း ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်း၏ ရလဒ်များ

၃.၁ ကျေးရွာ ဘေးအန္တရာယ် သမိုင်းကြောင်း

ကုက္ကိုတောကျေးရွာ သမိုင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

စဉ်	ဘေးအန္တရာယ် ရာသီဥတုဆိုးရွားမှု နှင့်	ခုနှစ်	ထိခိုက်လွယ်မှု	ဖြေရှင်းခဲ့သည့် နည်းလမ်းများ
၁။	မိုးခေါင်ခြင်း	၁၉၆၆	စိုက်ပျိုးသီးနှံများ မျိုးဆုံးခြင်း၊ အစာရေစာ ရှားပါးခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်များ သေဆုံးခြင်း	စားစရာမရှိသောကြောင့် နှမ်းပတ်ပြုတ်၊ ပြောင်းဖူးကြမ်း၊ ထောပတ်ပဲ၊ ပြောင်း၊ လေးလုံးတင် ထင်းမကို စားခဲ့ရခြင်း
၂။	လေပြင်းတိုက်ခတ်ခြင်း	၁၃၅၅ ၂၀၁၄	သစ်ပင်လဲကျခြင်းကြောင့် အိမ်ပြိုခြင်း၊ အိမ်(၄)အိမ် အမိုးများလန်ခြင်း	ကိုယ်ထူကိုယ်ထ လုပ်ဆောင်ခဲ့ရခြင်း
၃။	မိုးသီးကျခြင်း	၂၀၀၄	အိမ်အမိုးများ ပျက်စီးခြင်း၊ လူတစ်ဦး ခေါင်းကွဲသွားခြင်း	ကိုယ်ထူကိုယ်ထ လုပ်ဆောင်ခဲ့ရခြင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကုက္ကိုတောကျေးရွာတွင် ၁၉၆၆ ခုနှစ်၌ မိုးခေါင်ခြင်းကြောင့် စိုက်ပျိုးသီးနှံများ မျိုးဆုံးခြင်း၊ အစာရေစာ ရှားပါးခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်များ သေဆုံးခြင်းများဖြစ်ပြီး အစာရေစာ ရှားပါးသောကြောင့် နှမ်းပတ်ပြုတ်၊ ပြောင်းဖူးကြမ်း၊ ထောပတ်ပဲ၊ ပြောင်းတို့ကို ရောနှော၍ လေးလုံးတင် ထင်းမကို စားခဲ့ရကြောင်း တွေ့ရသည်။ ၁၃၅၅ ခုနှစ်တွင် လေပြင်းတိုက်ခတ်ခြင်းကြောင့် သစ်ပင်များ အိမ်ပေါ်သို့ လဲကျခြင်း၊ သွပ်အမိုးများ လန်သွားသဖြင့် ကိုယ်ထူကိုယ်ထ ပြန်လည်လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် မိုးသီးကျခြင်းဖြင့် အိမ်အမိုးများ ပျက်စီး၊ လူတစ်ဦး ခေါင်းကွဲသွားပြီး ကိုယ်ထူကိုယ်ထဖြင့် ပြန်လည်ထူထောင်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် လေပြင်းတိုက်ခတ်ခြင်းကြောင့် အိမ်အမိုးများ လန်သွားကြောင်း

ကုက္ကိုတောကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးသီးနှံများမှာ နှမ်း၊ ဝါ၊ ငရုတ်၊ ပဲစဉ်းငုံ၊ ခရမ်းချဉ်များ စိုက်ပျိုးကြောင်း တွေ့ရသည်။ တန်ခူးလနှင့် ကဆုန်လတွင် သီးနှံများစိုက်ပျိုးရန်အတွက် နွားချီးချ၊ ထည်ထိုး၊ ပျိုးထောင်၊ ထွန်မောင်းခြင်းများ ပြုလုပ်ပြီး နယုန်လတွင် သီးနှံများ စတင်စိုက်ပျိုးကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်၊ တော်သလင်း၊ သီးတင်းကျွတ်လများတွင် ပေါင်းထိုး၊ ထွန်လိုက်၊ ထည်လိုက်၊ ပိုးသတ်ဆေးဖျန်း၊ ခရမ်းချဉ်တိုင်ထောင်၊ ရေသွင်းခြင်းများ ပြုလုပ်ပြီး တန်ဆောင်မုန်းလနှင့် နတ်တော်လတွင် ဝါကောက်ခြင်းနှင့် ငရုတ်သီးဆွတ်ခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ကြောင်း သိရသည်။ ပြာသိုလတွင် ပဲစဉ်းငုံခုတ်ခြင်းနှင့် အနည်းငယ်ကျန်နေသော ဝါများကောက်ခြင်းနှင့် ငရုတ်သီးဆွတ်ခြင်းများ လုပ်ဆောင်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ သီးနှံစိုက်ပျိုးခြင်း၏ အဓိက ပြဿနာများမှာ မိုးခေါင်ခြင်း၊ ပိုးကျခြင်း၊ ရေသွင်းရခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေးဈေးကြီးခြင်း၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့် မရှိခြင်း၊ မိုးနည်းခြင်း၊ မြေဆီမြေဩဇာ မထည့်နိုင်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးနည်းပညာ မသိရှိခြင်းတို့ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။

ကုက္ကိုတောကျေးရွာ၏ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းမှာ နွား၊ ဆိတ်၊ ဝက်တို့ ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဝက်သည် တန်ခူး၊ ကဆုန်၊ တပေါင်း ထိုသုံးလတွင် ခွာနာလျှာနာ၊ လေးဘက်နာများဖြစ်ပြီး အဓိက အခက်အခဲ ပြဿနာမှာ ဝက်စာဈေးကြီးကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဆိတ်သည် အလွန်အေးသော လများဖြစ်သော တန်ဆောင်မုန်းလနှင့် နတ်တော်လတွင် အအေးပတ်ဖျားနာပြီး ၎င်း၏ အခက်အခဲပြဿနာမှာ အစာရေစာ ရှားပါးခြင်း၊ စားကျက် မရှိခြင်းတို့ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ နွားသည် တန်ခူး၊ ကန်ဆုန်၊ နယုန်၊ နတ်တော်လ ထိုသုံးလတွင် ခွာနာလျှာနာ၊ လေးဘက်နာများဖြစ်ပြီး ၎င်း၏ အခက်အခဲပြဿနာများမှာ အစာရေစာ ရှားပါးခြင်း၊ တိမွေးကုမှ ကာကွယ်ဆေး မထိုးပေးခြင်း၊ တိမွေးကုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ဗဟုသုတမရှိခြင်းတို့ ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။

ကုက္ကိုတောကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ တန်ခူး၊ ကဆုန်၊ နယုန်၊ ဝါဆို၊ ဝါခေါင်လများတွင် ဝမ်းလျှောဝမ်းပျက်နှင့် ဖျားနာ အများဆုံးဖြစ်ပြီး အဓိက အခက်အခဲ ပြဿနာများမှာ ဆေးပေးခန်း မရှိခြင်း၊ ကျန်းမာရေးဗဟုသုတ မရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။ နေ့စားသမားများသည် ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးသီးနှံများ လုပ်ချိန်တွင်သာ အလုပ်ရှိပြီး အဓိက အခက်အခဲပြဿနာများမှာ အလုပ် ပုံမှန် မရှိသောကြောင့် ရွှေ့ပြောင်း လုပ်ကိုင်ခြင်းများ ရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ ပန်းရံနေ့စားသမားများသည် နွေပိုင်းတွင်သာ အလုပ်ရှိပြီး အဓိက အခက်အခဲပြဿနာမှာ အလုပ်ပုံမှန် မရှိသောကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ရကြောင်း တွေ့ရသည်။

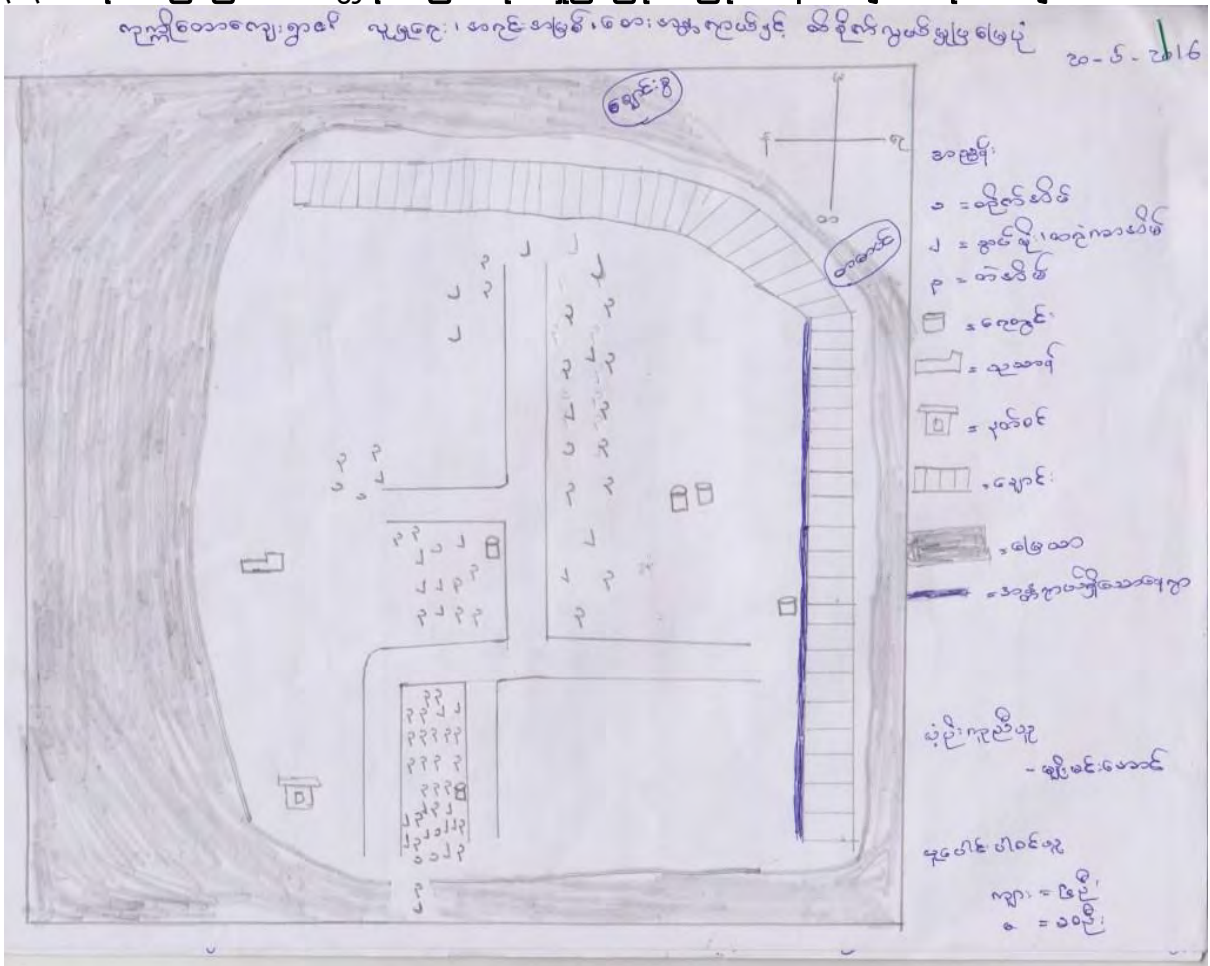
သောက်သုံးရေ ဖူလုံမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး တစ်နှစ်လုံးနီးပါး ဖူလုံမှုရှိပြီး ချိုးရေအနေနဲ့ နွေရာသီတွင် တခါတလေ ရေမလွတ်ပေးသောကြောင့် ချိုးရေအနည်းငယ် ခက်ခဲကြောင်း တွေ့ရသည်။

ဈေးဆိုင်များသည် (၁၂)လရာသီတွင် ဝင်ငွေ အသင့်အတင့်ရှိသော်လည်း ကိုယ်ပိုင် အရင်းအနှီး မရှိခြင်း၊ အတိုးနှင့်ချီးပြီး အရင်းအနှီးထောင်ရှာရကြောင်း တွေ့ရသည်။ ကုက္ကိုတောကျေးရွာ၏ ဝင်ငွေအခြေအနေမှာ စိုက်ပျိုးသီးနှံပေါ်ချိန်တွင်သာ ဝင်ငွေရှိပြီး အဓိက အခက်အခဲပြဿနာများမှာ အလုပ်အကိုင် နည်းပါးခြင်း၊ ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်ခြင်းတို့ ဖြစ်ကြောင်း

တွေ့ရသည်။ ထွက်ငွေများမှာ လတိုင်းတွင် စားဝတ်နေရေးအတွက် အနည်းငယ် ထွက်ငွေရှိပြီး စိုက်ပျိုးသီးနှံလုပ်ချိန်တွင် ထွက်ငွေ ပိုများကြောင်း တွေ့ရသည်။

ကုက္ကိုတောကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှုမှာ သီးနှံပေါ်ချိန်တွင်သာ ဝမ်းစာဖူလုံမှုရှိပြီး ကျန်သောလများတွင် ဝမ်းစာဖူလုံမှု မရှိသောကြောင့် အိမ်တွင် ပစ္စည်းများနှင့် အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များကို ရောင်းချ၍ ဝမ်းစာရှာဖွေ ရကြောင်း တွေ့ရသည်။

၃.၃ အရင်းအမြစ်ပြု/ဘေးအန္တရာယ်ပြု/ထိခိုက်မှုပြုမြေပုံ (မြေပုံ၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အရင်းမြစ်ဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကုက္ကိုတောကျေးရွာသည် မိတ္ထီလာမြို့အနောက်ဘက် (၁၇)မိုင်ခန့်အကွာ မိတ္ထီလာ-ကျောက်ပန်းတောင်း လမ်းမကြီး၏ မြောက်ဘက် (၂)မိုင်ခွဲခန့်အကွာတွင် တည်ရှိပါသည်။ တပျော်ကျေးရွာ အုပ်စုတွင် တည်ရှိပါသည်။ ဗမာလူမျိုးများ နေထိုင်၍ ဗုဒ္ဓဘာသာ ကိုးကွယ်ကြပါသည်။ အိမ်ခြေ (၇၆)အိမ်၊ အိမ်ထောင်စု(၇၆)ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျား(၂၄၇)၊ မ(၃၀၀)၊ စုစုပေါင်း(၅၄၇)ဦး ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျား(၂၄၇)၊ မ(၃၀၀)၊ စုစုပေါင်း(၅၄၇)ဦး ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် တိုက်အိမ်(၇)အိမ်၊ သွပ်မိုးထရံကာ(၂၅)အိမ်၊ တဲအိမ်(၄၄)အိမ် ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် စက်ရေတွင်း(၂)တွင်း၊ တွင်းကျယ်(၃)တွင်း၊ နတ်စဉ်(၁)ခု ရှိပါသည်။

ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးကိုသာ အဓိက အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြပါသည်။ နှမ်း၊ ငရုတ်၊ ဝါ၊ ပဲ၊ ပြောင်း၊ ပဲအမျိုးမျိုးကို စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးမှာ အဓိကထား လုပ်ကိုင်နေသော်လည်း မိုးခေါင်ရေရှားဒေသဖြစ်သောကြောင့် အထွက်နှုန်းမှာ ထင်သလောက် မရရှိပါ။ ဆေးဝါးများလည်း ဈေးကြီးပေးစွာ ဝယ်ယူရပါသည်။ တောင်သူဦးရေမှာ (၃၅)ဦး ရှိပါသည်။

မွေးမြူရေးတွင်လည်း တနိုင်တပိုင် လုပ်ကိုင်သာ မွေးမြူပါသည်။ စီးပွားဖြစ် မွေးမြူနိုင်ခြင်း မရှိပါ။ စားဝတ်နေရေး ပြေလည်ရန်အတွက်သာ ဖြစ်ပါသည်။ စီးပွားရေး မပြေလည်သောအခါတွင် ရောင်းချစားသောက်ကြပါသည်။

ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သုံးသပ်ချက်

ကျေးရွာတွင် ဘေးအန္တရာယ်ရှိသော နေရာရှိပါသည်။ ၎င်းမှာ ရွာ၏မြောက်ဘက် တွင်ရှိသောချောင်းဖြစ်ပါသည်။ မိုးတွင်းကာလတွင်း ချောင်းရေပြည့်၍ ကလေး၊ လူကြီး၊ သက်ကြီးရွယ်အိုတို့အတွက် အသက်အန္တရာယ် စိုးရိမ်ရပါသည်။

ထိခိုက်လွယ်မှုဆိုင်ရာသုံးသပ်ချက်

ကျေးရွာတွင် ထိခိုက်လွယ်သော သူများမှာ အဆင့်(၃)တွင် ပါဝင်သော လက်လုပ်စား အိမ်ထောင်စုများ ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းတို့သည် အလုပ်မရှိသောကာလတွင် ရေမြေရပ်ခြားသွား၍ လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြပါသည်။

ကလေးများသည် ကျေးရွာ၏ တောင်ပိုင်းနှင့် မြောက်ပိုင်းကို ကြိုက်ကြပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်ကြုံလာလျှင် ခိုလှုံရာနေရာသို့သွားရန် လမ်းများကို သိရှိပါသည်။

ရပ်ရွာ၏ အနီးအနားကျေးရွာများမှာ မြောက်ဘက်တွင် တမာပင်ရွာ၊ အနောက်ဘက်တွင် ချောင်းခွကျေးရွာ တည်ရှိပါသည်။

အခက်အခဲပြဿနာများ

ကုက္ကိုတောကျေးရွာ၏ အခက်အခဲများမှာ ငွေကြေးအရင်းအနှီး မရှိခြင်း၊ ဆေးဖိုးဈေးကြီးခြင်း၊ အရင်းအမြစ် နည်းပါးခြင်း၊ ရေမြေရပ်ခြားသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင် စားသောက်ရခြင်းစသည့် အခက်အခဲများ ကြုံတွေ့နေရပါသည်။

၃.၄အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများဆန်းစစ်ခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုများ	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ ပိုင်ဆိုင်မှုများက ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်ချိန်နှင့် ဖိစီးမှုများ ဝယ်ယူမှု၊ နိုင်သလဲ၊ ဘယ်လိုကူညီနိုင်သလဲ?	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများ အပေါ် ဘေးအန္တရာယ်များ ဘယ်လို ကျရောက်နိုင်သလဲ	ဘယ်လိုအချိန်ဘေးအန္တရာယ်တွေ ဖြစ်နိုင်သလဲ? ပိုင်ဆိုင်မှုများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများကို ဘယ်လိုကာကွယ်နိုင်မလဲ?	ရပ်ရွာအတွင်း ရွေးချယ်နိုင်သည့် အခွင့်အရေးရရှိနိုင်သလား? (တစ်ခြား) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလိုက်လေ့ရှိသော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း
နှမ်း၊ ပဲစဉ်းငုံ၊ ဝါ၊ ငရုတ်၊ ခရမ်းချဉ်၊ ပြောင်း	ရောင်ချပြီး ဝမ်းစာဖူလုံမှုကို ရရှိသည်	မိုးခေါင်ခြင်း၊ ပိုးကျခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေး ဈေးကြီးခြင်း၊ မြေဆီ မြေဩဇာနည်းပါးခြင်း၊ အပူချိန် လွန်ကဲခြင်း	မိုးဦးနှင့် မိုးနှောင်းကာလများတွင် အများဆုံး ဖြစ်ထွန်းသည်။ သစ်ပင်များ စိုက်ပျိုးခြင်း	(ပဲစဉ်းငုံ၊ ဝါ၊ ငရုတ်) ထိုသုံးမျိုးအား မျိုးကောင်း မျိုးသန့်နှင့် သက်ငယ် သီးနှံများ လိုအပ်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာလိုအပ်ခြင်း

		မျိုးကောင်းမျိုးသန့် မရှိခြင်း၊ စိုက်ပျိုးနည်းပညာ မသိရှိခြင်း	ရေလှောင်တံများ ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ကာကွယ်နိုင်သည်။	
နွား၊ ဆိတ်၊ ဝက်	ရောင်းချပြီး ဝမ်းစာဖူလုံမှုကို ရရှိသည်	အစာရေစာ ရှားပါးခြင်း၊ ရောဂါကျခြင်း၊ စားကျက်မြေ မရှိခြင်း၊ ဝက်စာဈေးကြီးခြင်း	တိရစ္ဆာန်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ကျန်းမာရေးသင်တန်း ပေးခြင်းဖြင့် ကာကွယ်နိုင်သည်	အရိပ်ရသစ်ပင်များ စိုက်ပျိုးရန် လိုအပ်၊ တိမွေးကုသင်တန်း လိုအပ်ခြင်း
လှည်း၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်၊ မော်တော်ကား	လုံခြုံသောနေရာသို့ ပစ္စည်းများ သယ်ယူပို့ဆောင်နိုင်ခြင်း၊ ဆေးပေးခန်းသို့ အလွယ်တကူ ပို့နိုင်ခြင်း	ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်ခြင်းကြောင့် ကာကွယ်ရေး လမ်းများ ပျက်စီးသွားနိုင်သည်။	လုံခြုံသော နေရာသို့ အလွယ်တကူ ပို့ဆောင်နိုင်ခြင်း	ခိုင်မာသော လမ်း လိုအပ်ခြင်း

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

အဓိက အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သောအရာ စိုက်ပျိုးရေး(နှမ်း၊ ပဲစဉ်းငုံ၊ ဝါ၊ ခရမ်းချဉ်၊ ပြောင်း) ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်လာပါက သီးနှံများ ရောင်းချရန် ဝမ်းစာဖူလုံမှုကို ရရှိသည်။ ၎င်း အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအပေါ် အဓိက ကျရောက်သောအရာ မိုးခေါင်ခြင်း၊ ပိုးကျခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေးဈေးကြီးခြင်း၊ မြေဆီမြေဩဇာ နည်းပါးခြင်း၊ အပူချိန်လွန်ကဲခြင်း၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့် မရှိခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာများ သိရှိမှု မရှိခြင်းများ ကျရောက်နိုင်ပါသည်။ မိုးဦးနှင့် မိုးနှောင်းကာလများတွင် အများဆုံးဖြစ်ထွန်းသည်။

သစ်ပင်များ စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ရေလှောင်တံများ ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ကာကွယ်နိုင်ပါသည်။ ရေလှောင်တံ ရှိနေသဖြင့် (၁၀)ဧကခြား၍ ရေလှောင်မြောင်း တူးဖော်ရန် ကျေးရွာလူထုအား မေးမြန်းရာတွင် ကျေးရွာလူထုမှ မြေမလျှာနိုင်ကြောင်း ကန့်ကွက်ပါသည်။ ရာသီဥတုနှင့်ကိုက်ညီသော သီးနှံများ (ပဲစဉ်းငုံ၊ ဝါ၊ ငရုတ်) သက်ငယ်မျိုးများ ရရှိပါက လိုချင်ပါကြောင်း၊ မျိုးကျောင်းမျိုးသန့်နှင့် နည်းပညာများ လိုအပ်ကြောင်း၊ မွေးမြူရေးမှာ အဓိက မွေးမြူသော တိရစ္ဆာန်မှာ (နွား၊ ဆိတ်နှင့် ဝက်တို့ဖြစ်သည်။ ဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်လာပါက ထို တိရစ္ဆာန်များအား ရောင်းချ၍ ဝမ်းစာဖူလုံရန်အတွက် မွေးမြူထားခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်များအတွက် အစာရေစာ ရှားပါးခြင်း၊ ရောဂါကျရောက်ခြင်း၊ ဝက်စာဈေးကြီးခြင်း၊ စားကျက်မြေ မရှိခြင်းစသော အန္တရာယ်များ ကျရောက်နိုင်သည်။ တိရစ္ဆာန်များအတွက် အစာရေစာ ရှားပါးခြင်းကို မည်သည့်နည်းလမ်းမျိုးဖြင့် မကာကွယ်နိုင်ပါ။ ဆိတ်ရောင်းရာ၌ ဈေးကွက်စနစ် မတည်ငြိမ်သဖြင့် ဆိတ်မွေးမြူရာ၌ အဆင်မပြေခြင်း၊ အရိပ်ရသစ်ပင်များ စိုက်ပျိုးရန် လိုအပ်ခြင်း၊ တိမွေးကုနှင့် ချိတ်ဆက်၍ သင်တန်းများပေးရန် လိုအပ်ခြင်းဖြင့် အခွင့်အရေးများ ရရှိနိုင်ပါသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းနှင့်ဆိုင်သော (လှည်း၊ ဆိုင်ကယ်၊ မော်တော်ကား) အန္တရာယ် တစ်ခုခု ကျရောက်လာနိုင်ပါက ဘေးကင်းလုံခြုံသောနေရာသို့ ပစ္စည်းများ သယ်ယူပို့ဆောင်ပေးနိုင်ခြင်း၊ ဆေးပေးခန်းသို့ အလွယ်တကူ ပို့နိုင်ခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခု ဖြစ်လာပါက လမ်းများ ပျက်စီးခြင်းကို ခိုင်မာသော လမ်းပြုလုပ်ပေးခြင်း အခွင့်အရေး ရရှိနိုင်ပါသည်။

ယခုကျေးရွာတွင် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရာ၌ အဓိကကျရောက်သော အတားအဆီးက မိုးခေါင်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ အရေးပေါ်ကိစ္စ ဖြစ်ပွားလာပါက ကျေးရွာမှ လှူဒါန်းနိုင်ရန် အရေးပေါ် ရံပုံငွေ မရှိပါ။ ထိခိုက်လွယ်သူများ

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကုက္ကိုတောကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများသည် စည်းလုံးညီညွတ်မှုရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ ရပ်မိရပ်ဖ အဖွဲ့သည် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ကို အကြံပေးကူညီပေးနေသော အဖွဲ့ဖြစ်ပြီး အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့သည် ကုက္ကိုတော ကျေးရွာ၏ လုပ်ငန်းဆောင်တာ မှန်သမျှကို အဓိကလုပ်ဆောင်ပေးနေသော အဖွဲ့ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ကာလသားအဖွဲ့နှင့် အမျိုးသမီးအဖွဲ့သည် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ကို ကူညီလုပ်ဆောင်ပေးနေသော အဖွဲ့ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ အမျိုးသမီး ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းကို အနည်းငယ်သာ လုပ်ဆောင်ပေး နိုင်သေးကြောင်း တွေ့ရသည်။ မီးသတ်အဖွဲ့သည် အဖွဲ့အမည်သာ ရှိသော်လည်း လုံးဝလုပ်ဆောင်မှု မရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဆယ်ကျော်သက်အဖွဲ့သည် သန့်ရှင်းရေး နှစ်ခါသာ လုပ်ဆောင်မှုရှိပြီး အဖွဲ့အမည်သာရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ မိခင်နှင့်ကလေးအဖွဲ့သည် မိခင်နှင့်ကလေးအတွက်သာ သီးသန့်လုပ်ဆောင်မှုရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သော UN-HABITAT အဖွဲ့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကို တော်တော်များများ လုပ်ဆောင်ပေးခဲ့သော်လည်း ၎င်းတို့ လုပ်ဆောင်ပေးခဲ့သော လုပ်ငန်းများကို ရွာအတွက် အသုံးဝင်/မဝင် ပြန်လည်စစ်ဆေးမှု မရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ Pact Myanmar သည်လည်း ငွေကြေးဖြင့် ထောက်ပံ့မှုရှိသော်လည်း အတိုးနှုန်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်လိုက်လျှင် အနည်းငယ်သာ ထောက်ပံ့မှုရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ AAM သည် ကုက္ကိုတောကျေးရွာကို စိတ်ပိုင်းနှင့် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့ပေးသော ရပ်ရွာမှာ အဓိက အားထားရသော အဖွဲ့ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ကျေးလက်အဖွဲ့သည် မီးဖို(၅)လုံးပဲ ပေးတာရှိပြီး ဘာမှ မလုပ်ဆောင်သေးကြောင်း တွေ့ရသည်။

ပါဝင်ပတ်သက်သူများဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်ခြင်း (Stakeholders analysis)

ပါဝင်ပတ်သက်သူများ	အဓိကတာဝန်များ
ရပ်ရွာအတွင်းအဖွဲ့အစည်း	
ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး	ကျေးရွာအတွင်းရှိ အုပ်ချုပ်ရေးကိစ္စများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၊ စည်းကမ်း ထိန်းသိမ်းရေးကိစ္စများ၊ ဥပဒေနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး ကိစ္စများအတွက် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် တိုက်ရိုက် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်။
ရပ်မိရပ်ဖများ	ကျေးရွာရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့သည် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်၍ ကျေးရွာ၏ စည်းလုံးညီညွတ်ရေးနှင့် သာရေး၊ နာရေး၊ ကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်။
ကာလသားအဖွဲ့	ကာလသားအဖွဲ့သည် ရပ်ရွာအတွင်း မင်္ဂလာပွဲများ၊ ရှင်ပြုပွဲများ၊ ဘုရားပွဲ တော်များစသည့် ရာသီ အလိုက်ကျင်းပသောပွဲတော်များတွင် ကျွေးမွေးတည်ခင်း ဧည့်ခံရေးကိစ္စရပ်များကိုတာဝန်ယူလုပ်ကိုင်ပေးနိုင်ရန်(လူပျိုအပျို အဖွဲ့ကို ရပ်ရွာ ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့နှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များက ထိန်းညှိကွပ်ကဲ၍ ရပ်ရွာစည်ပင်ရေး

	ကိစ္စများကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြပါသည်။
ဆယ်ကျော်သက်	ဆယ်ကျော်သက်လူငယ်များအခန်းကဏ္ဍမှတစ်ဆင့်ရေးလုပ်ငန်းများကိုလုပ်ဆောင်ပါသည်။
အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့	အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့သည်အမျိုးသမီးများအားနိုင်ထက်စီးနင်းပြုမှု၊ အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုများလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။
မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့	မိခင်နှင့် ကလေးစောင့် ရှောက်ရေးလုပ်ငန်းများကိုလုပ်ဆောင်လျက်ရှိပါသည်။
ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ	
Pact Myanmar	Pact Myanmar သည်ငွေကြေးများကို အတိုးနှုန်း သက်သာစွာ ဖြင့် ငွေချေးပေးပါသည်။
UN-HABITAT	ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်သောလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ပါသည်။
Actionaid Myanmar	ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် ဆင်းရဲမုလေ့လာရေးလုပ်ငန်းစဉ်များကို လုပ်ဆောင်နေပါသည်။
ကျေးလက်အဖွဲ့	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများကိုလုပ်ဆောင်လျက်ရှိပါသည်။

အိမ်မှုကိစ္စအပေါ်တွင် ဆောင်ရွက်မှု

အိမ်မှုကိစ္စအပေါ်တွင် ဆောင်ရွက်မှု၌ အမျိုးသမီးများသည် (၉၀%)ရှိ၍ အမျိုးသားများသည် (၅၀%)သာရှိပါသည်။ ရှေးအခါကတည်းက အမျိုးသမီးများသည် အိမ်မှုကိစ္စအပေါ်ကို လုပ်ဆောင်ကြရပါသည်။ ထို့ကြောင့် အိမ်မှုကိစ္စကို အမျိုးသမီးများသာ လုပ်ဆောင်ပါသည်။

အရင်းအမြစ်ပေါ် လက်လှမ်းမီမှု

အရင်းအမြစ်ပေါ် လက်လှမ်းမီမှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် (၅၀%)ရှိ၍ အမျိုးသားများသည် (၉၀%)ရှိပါသည်။ မိသားစုတွင် ပိုင်ဆိုင်သော ပစ္စည်းဥစ္စာ အများစုကို အမျိုးသားများကသာ စီမံခန့်ခွဲ၍ အသုံးပြုနေပါသည်။

အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း

အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းတွင် အမျိုးသမီးများသည် (၆၀%)ရှိ၍ အမျိုးသမီးများမှာ (၉၀%)ရှိပါသည်။ အလုပ်ခေါ်ယူသောအခါတွင် အမျိုးသားများကိုသာ အဓိကထား ခေါ်ယူကြပါသည်။

ရပ်ရွာအတွင်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှု

ရပ်ရွာအတွင်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် (၅၀%)ရှိ၍ အမျိုးသားများမှာ (၉၀%)ရှိပါသည်။ ခေါင်းဆောင်မှုတွင် အမျိုးသားများသာ ဦးဆောင်နေပါသည်။

ပညာတတ်မြောက်မှု

ပညာတတ်မြောက်မှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် (၅၀%)ရှိ၍ အမျိုးသားများမှာ (၉၀%)ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးများကို မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အဆင့်သာထား၍ ကျောင်းထုတ်ကြသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ပူးပေါင်းပါဝင်မှု

ပူးပေါင်းပါဝင်မှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် (၇၀%)ရှိ၍ အမျိုးသမီးများမှာလည်း (၇၀%)ရှိပါသည်။ ရပ်ရေးရွာရေးတွင် အတူတကွ လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။

ဝင်ငွေရရှိမှု

ဝင်ငွေရရှိမှုနှင့် အမျိုးသမီးများသည် (၆၀%)ရှိ၍ အမျိုးသားများသည် (၉၀%)ရှိပါသည်။ အလုပ်ချိန်ကို တန်းတူလုပ်ဆောင်ရသော်လည်း ရရှိသော ဝင်ငွေမှာ တန်းတူ မရရှိပါ။

လုံခြုံမှု

လုံခြုံမှုတွင် အမျိုးသမီးများသည် (၃၀%)ရှိ၍ အမျိုးသားများမှာ (၉၀%)ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးများမှာ မိမိကိုယ်ကို အားငယ်ခြင်း၊ အမျိုးသားများက နေရာမပေးခြင်း စသည့် အခက်အခဲများ ရှိပါသည်။

အခက်အခဲပြဿနာများ

အမျိုးသမီးများတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများမှာ မိမိကိုယ်ကို အားငယ်ခြင်း၊ အမျိုးသမီးများက နေရာမပေးခြင်း၊ ငွေကြေးအရင်းအနှီး မရှိခြင်း၊ ယုံကြည်မှုမရှိခြင်း၊ ရှေးရိုးစွဲအယူအဆများရှိခြင်း၊ ခွဲခြားဆက်ဆံ ခံနေရခြင်းစသည့် အခက်အခဲများ ကြုံတွေ့နေရပါသည်။

၃.၇ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများ စွမ်းဆောင်ရည်ကို ခွဲခြားသုံးသပ်ခြင်း

ရာသီဥတုများ မိုးရွာမယ့် သင်္ကေတမှာ ပင့်ကူအိမ် ပိတ်တာ၊ ဖားအော်တာ၊ အဲဒါဆိုရင် မိုးရွာတာကို သင်္ကေတပြုသည်။ လူထုများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မိသားစုနှင့် ရပ်ရွာပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေး ကောင်းမွန်ခြင်း၊ ရာသီဥတုတွေကို လိုက်လျောညီထွေစွာ အိမ်များကို ထန်းရွက်နှင့် အမိုး မိုးခြင်း၊ သက်ကယ်နှင့် မိုးပြီး နေထိုင်ကြသည်။ ဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု ရှိလား၊ ကျေးရွာမှာ ဗဟုသုတနည်းလို့ ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု မရှိပါ။

သတင်းအချက်အလက်နှင့် အသိပညာပေးမှုများ

သတင်းအချက်အလက်များကို လက်လှမ်းမီမှု ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ရန်အတွက် ရာသီဥတု သတင်းအချက်အလက် အကူအညီ လက်လှမ်းမီ နိုင်ပါသည်။ ရပ်ရွာသည် ဖြစ်ပေါ်နေသော ရာသီဥတု လွန်ကဲခြင်း ပတ်သက်ပြီးတော့ အသိပညာ ဗဟုသုတ ရရှိအောင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ စာပေဟောပြောပွဲများ ကျေးရွာတွင် ပြန်လည် ကျင်းပခြင်းတို့ လုပ်သည်။ ဒေသတွေမှာ မိုးလေဝသ ခန့်မှန်းတာမျိုး ကျေးရွာတွေမှာ မရှိတာများပါတယ်။ ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်တာ၊ မိုးမမှန်တာလို့ လေပြင်းမှန်တိုင်း တိုက်တာတို့ ကျေးရွာမှာ အတိုင်းအတာ စက်ကိရိယာများ နည်းပညာ မရှိကြောင်း သိရသည်။ သတင်းကို နားထောင်ရသည်။ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ပြောသောစကားတွေကို နားထောင်နေရသည်။ စာနယ်၊ ဂျာနယ်၊ သတင်းစာတွေ လေ့လာသည်။ များသောအားဖြင့် မြန်မာ့အသံ၊ အသံထွက်သော ရေဒီယိုတို့ကို တောင်သူ/သားများ လိုက် နားထောင်လေ့ရှိကြသည်။

၃.၈ ကလေးသူငယ်များ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် အခွင့်အရေးများအပေါ် သက်ရောက်မှုများ

ကလေးများကြုံတွေ့ရသော အခြေအနေများ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းရင်းများနှင့် အကျိုးဆက်များ	ဖြေရှင်းနိုင်သည့် နည်းလမ်းများ
ကိုယ်ကာယပိုင်းဆိုင်ရာအန္တရာယ်များ	ကစားခြင်း၊ မိဘများ အလုပ်ခိုင်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ ကလေးများ အားကလေးစစ်သားဖြစ်စေဆောင်ခံရခြင်း၊ လူကုန်ကူးခံရခြင်း။	ကလေးရဲ့ နိုင်တာကို သယ်ယူခြင်း၊ အသိပညာများဖြန့်ဝေပေးခြင်း။
လူမှုရေးဆိုင်ရာ၊ အိမ်တွင်းအန္တရာယ်များ	မိသားစု၊ အိမ်ထောင်စုရန်ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်သည်။ ကလေးများလစ်လျူရှုခံရခြင်း၊ အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်ခံရခြင်း။	ပတ်ဝန်းကျင် ထိုအနေအထားကို လေ့လာမည်။ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများမရှိ အောင်အသိပညာဟောပြောပွဲများပြု လုပ်ပေးရမည်။
ရပ်ရေး၊ ရွာရေးတွင် မပါဝင်ခြင်း	ကလေးများ သာရေး၊ နာရေးများတွင် ပါဝင်မှုနည်းခြင်း၊ နေရာမပေးခြင်း။	ကျေးရွာကလေး ဝေယျာဝစ္စ ကိစ္စအဝဝကို လုပ်ရသည်။ ကလေးများကိုလက်တွဲခေါ်ယူခြင်း၊ နေရာပေးခြင်း၊ ပူးပေါင်းပါဝင်စေခြင်း။
စားဝတ်နေရေး အခက်အခဲများ	မိဘများက ပုံမှန်ဝင်ငွေမရှိသောကြောင့် ကလေးများ အာဟာရပြည့်ဝစွာကျွေးနိုင်မှု အားနည်းခြင်း၊ ကလေးများ ပိန်လီခြင်း၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းခြင်း။	အိမ်ထောင်ဦးစီးမှ ဦးဆောင်ရမည်။ လက်မှုအတတ်ပညာများ သင်ပေးခြင်း၊ ကျန်းမာရေးဟောပြော ပွဲများလုပ်ပေးခြင်း။
ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာများ	ကလေးတွေ ဆေးပေးခန်း လက်လှမ်းမမီခြင်း။	ကလေးတိုင်း ဆေးကုသမှု ခံယူသင့်သည်။ ကျန်းမာရေးအသိပညာများပေးသင့်သည်။
ပညာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ	ကျောင်းနေကလေးများ ကျောင်း မနေမဖြစ် ကျောင်းထားသင့်၊ ဆရာ/မ များက ကလေးများကို ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း။	ကလေးတိုင်းပညာတတ်မြောက်ရရှိ သင့်သည်။ ကလေးအခွင့်အရေးကြောင်း ပြောသင့်သည်။
ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်နိုင်မှုများ	ကလေးများသည် ရေ၊ လေ၊ မီးများကို နေ့စဉ် ထာဝစဉ် လေ့လာသင့်မည်။	ကလေးများ အန္တရာယ် မဖြစ်မှီ ကြိုတင်မှု ရှိရမည်။

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကလေးများကို လိုချင်တာနဲ့ လိုအပ်တာကို ကလေးများက ပြောကြားသည်။ အသက်ရှင်သန်ခွင့်၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ခွင့်၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခွင့်၊ ပူးပေါင်းပါဝင်ခွင့်များကို ကလေးများက ပြောကြားသည်။ ကလေးတွေ ရာသီဥတု လွန်ကဲတော့မယ်ဆိုရင် ကလေးတွေရဲ့ ကျေးရွာလူကြီးနဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး ဝိုင်းဝန်းကူညီ ဖြေရှင်းကြမည်။ လူကြီးတွေကလည်း အကူအညီ ရရှိနိုင်သည်။ အသက်အရွယ်အလိုက် ကိုယ်လုပ်နိုင်သည့် အလုပ် ကြိုတင်၍ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ကြမည်။ အသက်ရှင်ဖို့အတွက် ကလေးတိုင်း ကာကွယ်နိုင်ရမည်။ ကလေးတွေ လိုအပ်ချက်တွေကို ကလေးတိုင်းဟာ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စာကြည့်တိုက်တွေရှိရင် လိုချင်ပါသည်။ ထို့နောက် နေအိမ်၊ ကစားဖို့ အဆောက်အဦး၊ ကလေးတွေ အသိပညာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ဖို့ လိုအပ်သည်။ အရာရာကို စီမံခန့်ခွဲဖို့လုပ်ဆောင်ရင် ပိုကောင်းမည်။ ကလေးတွေ အနားယူဖို့ လိုအပ်သည်။

၃.၉ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် အသင့်ပြင်ထားသော ရပ်ရွာလူထု၏ အကဲဖြတ်ပုံစံ

ရပ်ရွာလူထုအပေါ်မှာ ကျရောက်နိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ- မြေငလျင်များ ကျရောက်နိုင်ပါတယ်။ သမိုင်းဝင် ဘေးအန္တရာယ်မှာ လွန်ကဲသော ဖြစ်စဉ်များနှင့် ၎င်းတို့၏ သက်ရောက်မှုများကို မှတ်တမ်းပြုစုပြီး၊ သက်ဆိုင်ရာများနှင့် ဆွေးနွေးမှု ရှိပါသလား။ မရှိပါ။ အန္တရာယ်ပမာဏများပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်သော လူဦးရေ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် ရှိပါသလား။ မရှိပါ။ အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် အန္တရာယ် မြေပုံ ရှိပါသလား။ မရှိပါ။ အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ မြေပုံရှိပါသလား။ မရှိပါ။ ၎င်းတို့ကို အမြဲပြင်ဆင်ရေးဆွဲပါသလား။ မရှိပါ။ ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့်အတူတကွ လုပ်ဆောင်ခြင်း အဆင့်များ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်းပုံ ရှိပါသလား။ မရှိပါ။ ကြိုတင်သတိပေးချက် ပေးပို့သူမှ နောက်ဆုံးလက်ခံ ရရှိသူအထိ ရုပ်မြင်သံကြားမှ သိရှိနိုင်ပါတယ်။ ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွ လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ အဆင့်များအား ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်း၊ ရေဒီယိုမှ သိရှိပါသည်။ အန္တရာယ်ပြမြေပုံ မရှိပါ။ သတင်းရယူရာတွင် မရှိပါ။ ဆုံးဖြတ်ချက် အဓိက ချမှတ်သူများက အန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း မရှိပါ။ ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်သူများ မရှိပါ။ ရပ်ရွာလူထုမှ အဆင်သင့် ပြုလုပ်ထားခြင်း မရှိပါ။ ချက်ချင်းပြုလုပ်ထားသော နည်းလမ်းများ မရှိပါ။ မြို့နယ်အစိုးရဌာနနှင့် ဘေးအန္တရာယ် ချိတ်ဆက်ခြင်း မရှိပါ။ သုံးသပ်ချက်များ ဘေးအန္တရာယ် သတင်းခန့်မှန်းရာတွင် မရှိပါ။

၃.၁၀ ပါတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို သုံးသပ်ခြင်း

မေးခွန်းတွေမေးတာ တရားဥပဒေအရ သတ်မှတ်ထားတဲ့နေရာများတွင် လုပ်ဆောင်သည်။ သက်ရှိ မျိုးစိတ်တွေကို အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိပါသည်။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုကိုဖြစ်စေသော ခေါင်းပုံဖြတ်မှုများ မရှိပါ။ သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း မရှိပါ။ အပင်များကို မီးရှို့ခြင်း မရှိပါ။ သမိုင်းနှင့်ဆိုင်သော တားမြစ်နယ်မြေ မရှိပါ။ ပင်လယ်အပေါ် သက်ရောက်မှု မရှိပါ။ ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်တွေအပေါ် သက်ရောက်မှု မရှိ။ မပြောင်းလဲပါ။ စမ်းချောင်းဘေးမှာ မလုပ်ဆောင်ပါ။ ရေထုမြေထုကို မထိခိုက်ပါ။ မြေအောက်ရေအရင်းအမြစ်ကို မထိခိုက်ပါ။ ဒီဇယ်အင်ဂျင်ကို မသုံးပါ။ လူမှုပတ်ဝန်းကျင် အသိုင်းအဝိုင်းကို ထိခိုက်မှု မဖြစ်ပါ။ ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်းတွေကို ပိုမို ကောင်းမွန်ပါသည်။ အကောင်းမြင်လာမည်ဟု ထင်ပါသည်။

၄။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းဆန်းစစ်မှု သတင်းအချက်အလက်များ

၄.၁ ဘေးအန္တရာယ်များကိုအဆင့်ခွဲခြားခြင်းနှင့်ရာသီဥတုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားခြင်း (ဇယား၊ ဆန်းစစ်ချက်၊ သုံးသပ်ချက်)

ဘေးအန္တရာယ်များ	အကြိမ် (ကြိမ်စေ့)	ရာသီ	ကျရောက်ချိန်တွင်းကာလ	ပြင်းအား	အရှိန်	သတိမပေးချက် (မဖြစ်မီ)	သတိပေးချက် (ဖြစ်ပြီး)	သက်ရောက်မှုအား	သက်ရောက်မှုအတိုင်းအတာ	နှိုင်းယှဉ်ချက်
မိုးသီးကျခြင်း	X	X	X	XX	X	X	X	XX	XX	၁၂
လေပြင်းတိုက်ခတ်ခြင်း	XX	XX	XX	XXX	XXX	X	X	XX	XX	၁၈
မိုးခေါင်ခြင်း	X	XX	XX			X	X	XX	XX	၁၁
အပူချိန်ပြင်းခြင်း	XX	XX	XX	XX		X	X			၁၀
သောက်ရေရှားပါးခြင်း	X	X	X							၃
တိရစ္ဆာန်ရောဂါ	XX	X	X					XX	XX	၈

ဘေးအန္တရာယ်များကိုအဆင့်ခွဲခြားခြင်း သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ဘေးအန္တရာယ်ကို ဖြစ်ပွားစေသော ဘေးအန္တရာယ် ပျက်စီးခြင်း၊ မိုးသီးကျခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်း၊ လေပြင်းတိုက်ခတ်ခြင်း၊ အပူချိန်ပြင်းခြင်းနှင့် သောက်သုံးရေး ရှားပါးခြင်းတို့ ဖြစ်ကြသည်။

ရာသီဥတုအကျိုးသက်ရောက်မှုများကို အဆင့်ခွဲခြားခြင်း

ဘေးအန္တရာယ် ဖြစ်ရခြင်း၏ အကျိုးဆက်များမှာ မြေဩဇာများကို သုံးသည်။ မြေဆီလွှာ ပျက်စီးခြင်း၊ မိုး မမှန်မကန်ဖြစ်ခြင်း၊ အပူပြင်းခြင်း၊ မြေဩဇာများ သုံးစွဲခြင်းကြောင့် ပျက်စီးလာတယ်။ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာရရင် မြေဆီလွှာလည်း ထိန်းသိမ်းသည်။ အထွက်နှုန်း တိုးတက်လာမည်။ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး သင်တန်းများပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဆေးပေးခန်းအုပ်စုတွင် မရှိသည့်အတွက် မိတ္ထီလာကို ကျန်းမာရေးနှင့် နီးစပ်ရာ ဆေးခန်းများကို ကျန်းမာရေးဌာနသို့ အကူအညီတောင်းရခြင်း၊ မီးဘေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လုပ်ငန်းလုပ်ရင် အဆင်ပြေနိုင်မလဲ၊ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး သင်တန်းလိုအပ်သည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး လမ်းလိုအပ်သည်။ ပညာရေးနှင့်ပတ်သက်ပြီး ကျောင်းများမရှိခြင်းကြောင့် လိုအပ်သည်။ အခြားနေရာသို့ ကျောင်းသားများ (၃)မိုင်လောက်ဝေးသော ကျောင်းကို သွားတက်ရသည်။ ရေဝေကျောင်းသို့ ကျောင်းသာများ သွားတက်ရသည်။

၄.၂ ကာလတိုပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း

မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များကို အတည်ပြုခြင်း

စဉ်	သမိုင်းအချက်အလက် (ဥတု ရာဇဝင် မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဥပဒေ)	မကြာသေးခင် ကာလ (၁-၂ လ)	လက်ရှိဖြစ်ပေါ် မှု	ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ် မှု	မိုးလေဝသခန့်မှန်းချက် (မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒဥပဒေ၏ ခန့်မှန်းချက်)	ဆုံးဖြတ်ချက်	တစ်ဆက်တည်းစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၁။	မိုးခေါင်ခြင်း တပေါင်းတန်ခူးက ဆုန်လများတွင်	မိုးခေါင်ခြင်း၊ အပူချိန်လွန်ကဲခြင်း၊ ခြောက်သွေ့ခြင်း	သောက်သုံးရေ ရှားပါးခြင်း၊ မိုးပုံမှန်မရွာခြင်း	ရေတွင်းရေရှားလာခြင်း - ကလေးများနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများ ဖျားနာခြင်း	ကဆုန်လကွယ်၊ နယုန်လဆန်း မိုးစရွာမယ်၊ ပုံမှန် ရွာသောလ နယုန်မှ တော်သလင်းလ တွေမှာ မိုးရွာမယ်	ရေတွင်းများကို ထပ်မံတူးဖော်ခြင်းနှင့် ရေတွင်းများကို ပြန်လည်ပြုပြင်ခြင်း၊ အမိုးမိုးခြင်း	- အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ အမျိုးသမီးကိုယ်ထူ/ထအဖွဲ့များမှ ဝိုင်းဝန်းထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်း -

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

တပျော်အုပ်စု၊ ကုက္ကိုတောကျေးရွာသည် မိုးလေဝသနှင့် ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်းဆိုင်ရာ သတင်းအချက် အလက်များအရ ၎င်းကျေးရွာသည် သမိုင်းအစဉ် အဆက်အရ မိုးခေါင်ခြင်းများနှင့်သာ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ခဲ့ပါသည်။ မကြာသေးခင်ကာလကပင် မိုးခေါင်ခြင်း၊ အပူချိန်လွန်ကဲခြင်းများနှင့် ထပ်မံကြုံတွေ့ခဲ့ရပါသည်။ ထိုသို့မိုးခေါင်ခြင်း၊ အပူချိန်လွန်ကဲခြင်း တို့ကြောင့် နောက်ဆက်တွဲ အကျိုးဆက်များအနေဖြင့် ရေတွင်း ရေရှားလာခြင်း၊ ကလေးများနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများ ဖျားနာမှုများဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ မိုးလေဝသ ခန့်ချက်အရ ကဆုန်လကွယ်၊ နယုန်လဆန်းမှ တော်တလင်းလအထိ မိုးများပုံမှန် ရွာသွန်းလျှက်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာသူ/သားများ အနေဖြင့် မိုးခေါင်သောလများတွင် ကျေးရွာတွင်းရှိ ရေတွင်းများကို ထပ်မံတူးဖော်ခြင်း၊ ပြန်လည်ပြုပြင်ခြင်းများ၊ ရေတွင်းများကို အမိုးမိုးခြင်း အကာတက်ခြင်းများကို ပြုလုပ်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့ကြပြီး ထိုလုပ်ငန်းကို စောင့်ကြည့်လေ့လာရန်အတွက် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ၊ အမျိုးသမီးကိုယ်ထူ/ထအဖွဲ့များမှ စောင့်ကြည့်လေ့လာသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

၅။ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်ခြင်းများ

၅.၁ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည့်များကို ဦးစားပေးအဆင့် သတ်မှတ်သည့် ဇယား

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	လမ်းပြပြင်ခြင်း	ကျန်းမာရေး ဗဟုသုတ နည်းပါးခြင်း	စိုက်ပျိုးရေး သင်တန်း	အမျိုးသမီးပူးပေါင်း ပါဝင်ခြင်း	သစ်ပင်စိုက်ခြင်း	ပညာဗဟုသုတ နည်းပါးခြင်း	စာသင်ကျောင်းဆောင်	စုစုပေါင်း	အဆင့်
လမ်းပြပြင်ခြင်း		လမ်း	လမ်း	လမ်း	လမ်း	လမ်း	လမ်း	၆	၁
ကျန်းမာရေး ဗဟုသုတ နည်းပါးခြင်း			ကျန်းမာရေး	စိုက်ပျိုးရေး	စိုက်ပျိုးရေး	ပညာ	စာသင်	၂	၅
စိုက်ပျိုးရေး သင်တန်း				ကျန်းမာရေး	ကျန်းမာရေး	ကျန်းမာရေး	စာသင်	၄	၃
အမျိုးသမီးပူးပေါင်းပါဝင်ခြင်း					သစ်ပင်စိုက်	ပညာရေး	စာသင်	၀	၇
သစ်ပင်စိုက်ခြင်း						ပညာရေး	စာသင်	၁	၆
ပညာဗဟုသုတ နည်းပါးခြင်း							စာသင်	၃	၄
စာသင်ကျောင်းဆောင်								၅	၂

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကျေးရွာလူထုမှ မြေပုံများဆွဲခြင်း၊ ချိတ်ဆက်မှုဇယားများဆွဲခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့၍ ကုက္ကိုတောကျေးရွာ အနေဖြင့် အခက်အခဲအနေဖြင့် (၇)ခု ထွက်ခဲ့ခြင်း (လမ်းပြပြင်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်း၊ ကျန်းမာရေး၊ ဗဟုသုတ နည်းပါးခြင်း၊ အမျိုးသမီး ပူးပေါင်းပါဝင်ခြင်း၊ သစ်ပင်စိုက်ခြင်း၊ ပညာဗဟုသုတ နည်းပါးခြင်း၊ စာကြည့်တိုက်တွင် စာအုပ်များ ထည့်သွင်းပေးရန်၊ စာသင်ကျောင်းဆောင်(အစိုးရ) အသိအမှတ်ပြုကျောင်း)များဖြစ်သည်။ လမ်းပြပြင်ရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်းမှာဆိုရင် လမ်းအရေးကြီးခြင်း၊ လမ်းပြပြင်ခြင်းနှင့် ကျန်းမာရေး ဗဟုသုတ နည်းပါးခြင်းမှာဆိုရင် လမ်းအရေးကြီးခြင်း၊ လမ်းပြပြင်ရေးနှင့် အမျိုးသမီး ပူးပေါင်းပါဝင်ခြင်းမှာဆိုရင် လမ်းအရေးကြီးခြင်း၊ လမ်းပြပြင်ခြင်းနှင့် သစ်ပင်စိုက်ခြင်းမှာဆိုရင် လမ်းအရေးကြီးခြင်း၊ လမ်းပြပြင်ခြင်းနှင့် ပညာဗဟုသုတနည်းပါးခြင်းမှာဆိုရင် လမ်းအရေးကြီးခြင်း၊ လမ်းပြပြင်ခြင်းနှင့် အစိုးရအသိအမှတ်ပြု စာသင်ကျောင်းမှာဆိုရင် လမ်း အရေးကြီးခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်းနှင့် ကျန်းမာရေးဗဟုသုတ နည်းပါးခြင်း မှာဆိုရင် ကျန်းမာရေး၊ ဗဟုသုတ နည်းပါးခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်းနှင့် အမျိုးသမီး ပူးပေါင်းပါဝင်မှုမှာဆိုရင် စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်း အရေးကြီးခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်းနှင့် သစ်ပင်စိုက်ခြင်းမှာဆိုရင် စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်း အရေးကြီးခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်းနှင့် ပညာဗဟုသုတ နည်းပါးခြင်းမှာဆိုရင် ပညာဗဟုသုတ နည်းပါးခြင်းက အရေးကြီးခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်းနှင့် စာသင်ကျောင်းမှာဆိုရင် စာသင်ကျောင်း အရေးကြီးခြင်း၊ ကျန်းမာရေး ဗဟုသုတ နည်းပါးခြင်းနှင့် အမျိုးသမီး ပူးပေါင်းပါဝင်ခြင်းမှာဆိုရင်

ကျန်းမာရေး ဗဟုသုတနည်းပါးခြင်းက အရေးကြီးခြင်း၊ ကျန်းမာရေးဗဟုသုတနည်းပါးခြင်းနှင့် သစ်ပင်စိုက်ခြင်းမှာဆိုရင် ကျန်းမာရေးဗဟုသုတ နည်းပါးခြင်းက အရေးကြီးခြင်း၊ ကျန်းမာရေးဗဟုသုတနည်းပါးခြင်းနှင့် ပညာဗဟုသုတနည်းပါးခြင်းမှာဆိုရင် ကျန်းမာရေးဗဟုသုတနည်းပါးခြင်းက အရေးကြီးခြင်း၊ ကျန်းမာရေးဗဟုသုတ နည်းပါးခြင်းနှင့် စာသင်ကျောင်းမှာ ဆိုရင် စာသင်ကျောင်းက အရေးကြီးခြင်း၊ အမျိုးသမီး ပူးပေါင်းပါဝင်ခြင်းနှင့် သစ်ပင်စိုက်ခြင်းမှာဆိုရင် သစ်ပင်စိုက်ခြင်းက အရေးကြီးခြင်း၊ အမျိုးသမီး ပူးပေါင်းပါဝင်ခြင်းနှင့် သစ်ပင်စိုက်ခြင်းမှာဆိုရင် သစ်ပင်စိုက်ခြင်းက အရေးကြီးခြင်း၊ အမျိုးသမီးပူးပေါင်းပါဝင်ခြင်းနှင့် ပညာဗဟုသုတ နည်းပါးခြင်းမှာဆိုရင် ပညာဗဟုသုတနည်းပါး ခြင်းက အရေးကြီးခြင်း၊ အမျိုးသမီးပူးပေါင်းပါဝင်ခြင်းနှင့် စာသင်ကျောင်းမှာဆိုရင် စာသင်ကျောင်းက အရေးကြီးခြင်း၊ သစ်ပင်စိုက်ခြင်းနှင့် ပညာဗဟုသုတ နည်းပါးခြင်းမှာဆိုရင် ပညာဗဟုသုတ နည်းပါးခြင်းက အရေးကြီးတယ်၊ သစ်ပင်စိုက်ခြင်းနှင့် စာသင်ကျောင်းမှာဆိုရင် စာသင်ကျောင်းက အရေးကြီးတယ်၊ ပညာဗဟုသုတနည်းပါးခြင်းနှင့် စာသင်ကျောင်းမှာ ဆိုရင် စာသင်ကျောင်းက အရေးကြီးပါသည်။

၅.၂ ဘေးဒဏ်ခံနိုင်ရန် လုပ်ဆောင်ရမည်များကို ဦးစားပေးအဆင့်သတ်မှတ်ခြင်း (Ranking with Cost/benefits tool)

အကြောင်းအရာ	စီးပွားရေး	ရမှတ်	လူမှုရေး	ရမှတ်	ပတ်ဝန်းကျင်	ရမှတ်	စုစုပေါင်း
လမ်းပြုပြင်ခြင်း	အချိန်ကုန်သက်သာ၊ မီးဘေးအန္တရာယ်၊ မြို့ပေါ်သွားလာ၊ ဈေးကွက်သိရှိ၊ သိန်း(၆၀)	၃	ကျန်းမာရေးမှာ အလွယ်တကူ သွားလာ၊ ပညာရေးမှာ အလွယ်တကူသွား လာ၊ ဗဟုသုတ အသိမြင်တွေ့ကြ ယ်လာ	၃	တစ်ရွာနှင့်တစ်ရွာ ဆက်ဆံရေး ပိုကောင်းလာမယ်၊ (၁၀)ရွာ	၃	၉
စာသင်ကျောင်း	အလုပ်ချိန်တွေ ပိုလုပ်လာနိုင်တယ်၊ ဝင်ငွေတိုးလာမယ် ၊ စီးပွားရေးတွေ အဆင်ပြေလာ၊ သိန်း(၃၀၀)	၃	ပညာရေးဗဟုသု တ ကြွယ်ဝလာ၊ အချိန်ကုန်သက် သာလာ၊ ဘွဲ့ရပညာတတ် လူနေမှုအဆင့်အ တန်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်က အားထားလာ	၃		၂	၈
ကျန်းမာရေး ဗဟုသုတနည်းပါးခြင်း	ငွေရေးကြေးရေး သက်သာခြင်း၊ အလုပ်ချိန် ပိုလာမယ်၊ သိန်း(၁)	၂	အသိပညာ(ကျန်း မရေး) ကြိုတင်ကာကွယ် နိုင်၊ ဆောင်ရန်ရှောင်ရ	၂	တခြားရွာတွေကို ကူညီနိုင်ခြင်း	၂	၆

			န်များ သိရှိနိုင်၊ လူသေအပျောက် လျော့နည်းခြင်း				
စိုက်ပျိုးရေးသင် တန်း	နည်းပညာများသိ ရှိခြင်း၊ သီးနှံအထွက်တိုး ခင်း၊ ဝင်ငွေတိုးခြင်း၊ စီးပွားရေးတွေ အဆင်ပြေလာနိုင် ခင်း၊ (၃)သိန်း	၂	လူနေမှုအဆင့်အ တန်း မြင့်လာခြင်း၊ အလှူအတန်း ပြုလုပ်ခြင်း၊ ပညာရေးကို အဆုံးတိုင် ထားနိုင်ခြင်း	၂	နည်းပညာတွေကို မျှဝေခြင်း၊ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေး ကောင်းမွန်ခြင်း	၂	၆
ပညာရေး ဗဟုသုတနည်းပါး ခင်း	ဝင်ငွေကောင်းလာ ခြင်း၊ စီးပွားရေး တိုးတက်လာခြင်း (၁၀)သိန်း	၂	လူနေမှုအဆင့်အ တန်း မြင့်လာခြင်း၊ အတွေးအမြင် တိုးတက်လာခြင်း၊ စီမံခန့်ခွဲတတ်လာ ခင်း	၂	ပတ်ဝန်းကျင်အတုယူ	၂	၆
သစ်ပင်စိုက်ခြင်း	စီးပွားရေး အဆင်ပြေလာမ ယ်၊ အသီးအနှံဖြစ်ထွန် မယ်၊ ဝင်ငွေတိုးတက်လာ မယ်	၂	ရာသီဥတု ဒဏ်ခံနိုင်ခြင်း၊ လေကောင်းလေ သန့် ရမယ်၊ ကျန်းမာရေး ကောင်းမယ်၊ ပတ်ဝန်းကျင် စိမ်းလန်းစိုပြေမ ယ်	၂		၂	၆
အမျိုးသမီး ပူးပေါင်းပါဝင်ခြင်း	ဝင်ငွေတိုးလာမယ်	၂	ရပ်ရေးရွာရေးတွေ မှာ ကူညီလာနိုင်မယ်၊ ခွဲခြားဆက်ဆံမှု နည်းလာမယ်	၂		၁	၅

သုံးသပ်ချက် အကျဉ်းချုပ်

လမ်းပြုပြင်ခြင်းဖြင့် အချိန်ကုန်သက်သာခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်များ ပင်ပန်းမှု လျော့နည်းခြင်း၊ မီးဘေး အန္တရာယ်ကျရောက်ပါက အလွယ်တကူ သွားလာနိုင်ခြင်း၊ မြို့ပေါ်သို့ တိုက်ရိုက် သွားနိုင်ခြင်း၊ သီးနှံဈေးကွက်သို့ အလွယ်တကူ ဆက်သွယ်နိုင်ခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်များကို ရောင်းချရာ တွင် လမ်း ကောင်းမွန်သောကြောင့် ဈေးကွက်မှာ နှောင့်နှေးမှု မရှိခြင်း၊ လမ်းပြုပြင်ခြင်းဖြင့် ပေ(၂၀၀၀)၊ ခန့်မှန်းကုန်ကျငွေ သိန်း(၆၀)၊ ကျန်းမာရေးမှာ အလွယ်တကူသွားလာနိုင်၊ ပညာရေးမှာလည်း အလွယ်တကူ သွားလာနိုင်၊ တစ်ရွာနှင့်တစ်ရွာဆက်ဆံရေး၊ ပိုကောင်းလာမည်၊ သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေးပွဲတွေမှာလည်း အလွယ်တကူ သွားလာနိုင်၊ ဗဟုသုတ အသိမြင်တွေ ကြွယ်ဝလာခြင်း၊ (၁၀)ရွာဆက်ဆံရေး ကောင်းမယ်၊ စာသင်ကျောင်း တည်ဆောက်ခြင်းအားဖြင့်

စီးပွားအနေဖြင့် အလုပ်ချိန်တွေ ပိုလာနိုင်တယ်။ ဝင်ငွေတိုးလာမယ်၊ စီးပွားရေးတွေ အဆင်ပြေလာမယ်၊ ပညာရေး၊ ဗဟုသုတကြွယ်ဝလာမယ်၊ အချိန်ကုန်သက်သာလာမယ်၊ ဘွဲ့ရ ပညာတတ်တွေ များလာမယ်၊ လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်လာမယ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်က အားထားလာမယ်၊ ခန့်မှန်းကုန်ကျငွေ သိန်း(၃၀၀)၊ ကျန်းမာရေးဗဟုသုတနည်းပါးခြင်းကို ဟောပြောပွဲ ပြုလုပ်မယ် အသိပညာတိုးပွားလာမယ်၊ ကျန်းမာရေးအသိပညာရရှိခြင်းကြောင့် ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်မယ်၊ ငွေရေးကြေးရေး အကုန်ကျသက်သာလာမယ်၊ ဆောင်ရန်ရှောင်ရန်များ သိလာနိုင်မယ်၊ အလုပ်ချိန် ပိုလုပ်နိုင်မယ်၊ တခြားရွာများကို ကူညီနိုင်မယ်၊ လူ အသေအပျောက် လျော့နည်းခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်းပေးခြင်းအားဖြင့် နည်းပညာသိရှိလာမယ်၊ သီးနှံအထွက်တိုး၍ ဝင်ငွေကောင်းမယ်၊ စီးပွားရေး အဆင်ပြေလာမယ်၊ လူနေမှု အဆင့်အတန်း မြင့်မားလာမယ်၊ အလှူအတန်းတွေ ပြုလုပ်နိုင်မယ်၊ ပညာရေးကို အဆုံးတိုင်ထားနိုင်မယ်၊ နည်းပညာတွေကို မျှဝေမယ်၊ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေး ကောင်းလာမယ်၊ ခန့်မှန်းကုန်ကျငွေ (၃)သိန်း၊ ရက်ပေါင်း(၃)ရက်၊ ပညာရေး ဗဟုသုတ နည်းပါးခြင်း ဝင်ငွေကောင်းမယ် စီးပွားရေး အဆင်ပြေလာမယ်၊ လူနေမှု အဆင့်အတန်း မြင့်လာမယ်၊ အတွေးသစ် အမြင်သစ်တွေ ရှိလာမယ်၊ စီမံခန့်ခွဲတတ်လာမယ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်က အတုယူလာမယ်၊ ခန့်မှန်းကုန်ကျငွေ (၁၀)သိန်း၊ စာကြည့်တိုက် ပြုလုပ်မယ်၊ သစ်ပင်စိုက်ခြင်းဖြင့် စီးပွားရေး အဆင်ပြေမယ်၊ ရာသီဥတု ဒဏ်ခံနိုင်မယ်၊ လေကောင်းလေသန့် ရရှိမယ်၊ ကျန်းမာရေးကောင်းလာမယ်၊ သီးနှံဖြစ်ထွန်းလာမယ်(ဝင်ငွေ)ကောင်းမယ်၊ ပတ်ဝန်းကျင် စိမ်းလန်းစိုပြေမယ်၊ ခန့်မှန်းကုန်ကျငွေ မရှိပါ။ သစ်တောဦးစီးဌာနမှ ပျိုးပင်များ ချပေးရန်၊ အမျိုးသမီး ပူးပေါင်းပါဝင်မှု ရှိလာရင် ဝင်ငွေတိုးလာမယ်၊ ရပ်ရေးရွာရေးမှာ ကူညီလာနိုင်မယ်၊ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုတွေ နည်းလာမှုများ ဖြစ်ပါသည်။

၆. ရပ်ရွာလူထု ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ် (Action Plan)

ဖော်ပြချက်	လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	ဦးတည်မှု	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်မှာဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်သူတွေဆောင်ရွက်မှာလဲ	ငွေကြေး	ဘေးဖြစ်နိုင်ချေနှင့်မှန်းဆချက်	အချိန်
ရွာထဲပြုပြင်ခြင်း	ကျေးရွာသူ/သား	ကျောက်၊ သဲတိုက်၊ ရေတိုက်၊ မြောင်းလုပ်၊ ကျောက်စီ၊ သဲဖို့ရေလောင်း	ကုတ္တိုတောရွာ၏ တောင်ဘက်ပေ(၂၀၀၀)	AAM ကော်မတီဝင်ရွာသူ/သား	သိန်း(၆၀)	မရှိပါ	တော်သလင်းလ	၂ လပြီးစီး
(အစိုးရအသိအမှတ်ပြု)	ကျောင်းရွာသူ/သား	မြေအလှူခံ၊ အဆောက်အဦ၊ လုပ်အားပေးဆရာ/မ ခေါ်အစိုးရတင်ပြ	ကျေးရွာမှာ	ကော်မတီရွာသူ/သား	သိန်း(၃၀၀)	မရှိပါ		အချိန်အပြောင်းအလဲရှိသည်။

ဖော်ပြချက်	လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု	ဦးတည်မှု	ဘယ်လိုဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်မှာဆောင်ရွက်မှာလဲ	ဘယ်သူတွေဆောင်ရွက်မှာလဲ	ငွေကြေး	ဘေးဖြစ်နိုင်ချေနှင့်မှန်းဆချက်	အချိန်
ကျန်းမာရေးဟောပြောပွဲ	ကျေးရွာသူ/သား	(၂)ရက်တာဟောပြောပွဲကျင်းပခြင်း	ကျေးရွာမှာ	ပညာရှင်၊ ရွာသူ/သား AAM	(၁)သိန်း	မရှိပါ	ဝါဆို	
ပညာရေးဗဟုသုတနည်းပါးခြင်း	ကျေးရွာသူ/သား	စာကြည့်တိုက်ခဲ၊ သဲ၊ ရေ၊ ဘီလပ်မြေ၊ သံမှို၊ နတ်ဘို့၊ ကျင်တွယ်၊ ပျဉ်၊ အုတ်၊ ဝယ်ယူဆောက်လုပ်	ရွာတောင်ပိုင်း၊ မဋ္ဌေးငွေ အိမ်ပိုင်း	AAM ရွာသူ/သား၊ ကော်မတီဝင်	(၁၀)သိန်း	မရှိပါ	နတ်တော်	လပြီး
စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်းနှင့်သွင်းအားစုပံ့ပိုးခြင်း	တောင်သူ	(၃)ရက်တာဟောပြောပွဲ	ဦးကျော်သန်း(အိမ်)	ပညာရှင်၊ တောင်သူ AAM ရွာသူ/သား	(၃)သိန်း	မရှိပါ	နယုန်	
နှစ်စဉ်သစ်ပင်စိုက်နှင့်ထိန်းသိမ်းခြင်း	ကျေးရွာသူ/သား	သစ်တောဌာနကို သွားပြီး သစ်ပင်တောင်းမယ်၊ စိုက်မယ်	တစ်ရွာလုံးအတွင်းလမ်းဘေး	ရွာသူ/ရွာသား		မရှိပါ	ကဆုန်လ	
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှုနည်းပညာနှင့်အရင်းအနှီးပံ့ပိုးခြင်း	အမျိုးသမီးများအတွက်	(၂)ရက်တာသင်တန်းလုပ်မယ်	ဦးကျော်သန်းအိမ်	AAM အမျိုးသားသမီး(ရပ်ရွာ)	(၅)သိန်း	မရှိပါ	အချိန်အားတယ်	

သုံးသပ်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ကုက္ကိုတောကျေးရွာသည် လမ်းပြုပြင်ခြင်းကို ကျောင်းလမ်းများ၊ ရွာလမ်းများကို ဆောင်ရွက် အချိန်မှာ ရွာလမ်းများကိုခဲ၊ ကျောက်၊ သဲ၊ ရေတိုက်၊ ကျောက်စီကြပါမည်။ ဆောင်ရွက်မယ့် သူများမှာ ကော်မတီဝင်အဖွဲ့သားများ ကုက္ကိုတောရွာ တောင်ဘက်တွင် ပေ(၂၀၀)ခန့် ရှည်သော လမ်းကို ဖောက်လုပ်သွားမည် ဖြစ်သည်။ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သူများမှ AAM နှင့် ကျေးရွာကော်မတီနှင့် ရွာသူ/သားများ ဖြစ်သည်။ လမ်းပြုပြင်တန်ဖိုးများသည် ကုန်ကျစရိတ် သိန်း(၆၀)ကုန်ကျမည်။ ကျေးရွာသည် ဘေးပတ်ဝန်းကျင် ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေ မှန်းဆချက်မှာ ကျေးရွာမှာ မရှိပါ။ လမ်းပြုပြင် အချိန်ကာလမှာ တော်သလင်းလတွင် လမ်းပြင်မှာဖြစ်သည်။ နှစ်လတွင်း ပြီးအောင်ဖြစ်သည်။ စာသင်ကျောင်းမှာ ဦးဆောင်သူသည် ကျေးရွာသူ/သားဖြစ်သည်။ မြေအလှူခံခြင်း၊ အဆောက်အဦဆောက်၊ လုပ်အားပေး၊ ဆရာ/မခေါ် အစိုးရတို့ တင်ပြပါမည်။ ကျေးရွာမှာ ကော်မတီနှင့် ကျောင်းကို ငွေကြေးမှာ သိန်း(၃၀) ကုန်ကျမည်။ ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ၊ ကန့်ကွက်မဲ့သူ မရှိပါ။ ကျန်းမာရေးကို ကျေးရွာသူ/သားနှင့် ကျန်းမာရေး(၂)ရက်တာ ဟောပြောပွဲ ပြုလုပ်မည်။ ဟောပြောပွဲကို ဝါရင့် ပညာရှင်ခေါ်

ကျေးရွာသူ/သား AAM တို့ကို ခေါ်ဆိုပါမည်။ ကျန်းမာရေးဟောပြောပွဲ အတွက်မှာ (သိန်း ၁ သိန်း) ဖြစ်သည်။ ကျန်းမာရေး ဟောပြောပွဲမှာ ဝါဆိုလတွင် ဟောပြောပါမည် ဖြစ်သည်။ စာကြည့်တိုက် ဆောက်လုပ်ခြင်းမှာ ကလေး၊ လူကြီး၊ လူငယ်၊ လူလတ် အပါအဝင် အသိပညာ ဗဟုသုတများကို ရရှိမည်ဖြစ်သည်။ စာကြည့်တိုက် ဆောက်လုပ်ခြင်းမှာ မငွေငွေ အိမ်တို့ဖြစ်သည်။ စာကြည့်တိုက် ဆောက်လုပ်ခြင်းမှာ ကုန်ကျစရိတ်မှာ (၁၀)သိန်းဖြစ်သည်။ ကျေးရွာမှာ ဦးဆောင် ဆောင်ရွက်သူများမှာ ကော်မတီ၊ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ စာကြည့်တိုက်လုပ်ဆောင်ရာ အချိန်မှာ နတ်တော်လဖြစ်သည်။ စာကြည့်တိုက်တွင် (၁)လ အပြီးဖြစ်သည်။ စိုက်ပျိုးရေးကို ကျေးရွာမှာ သင်တန်းပေးခြင်း၊ တောင်သူလယ်သမားများကို ဦးတည်၍ ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်းတို (၇)ရက်သာ ဖြစ်သည်။ ပြုလုပ်မည့် နေရာမှာ ဦးကျော်သန်း နေအိမ်ဖြစ်သည်။ စိုက်ပျိုးရေးပညာရှင်၊ တောင်သူများနှင့် အခြား အဖွဲ့အစည်းများ စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်းခမှာ (၃)သိန်းဖြစ်သည်။ ပြုလုပ်ချိန်မှာ နယုန်လတွင် ကုက္ကိုတောရွာမှ ကျင်းပမည်ဖြစ်သည်။ ကုက္ကိုတောကျေးရွာသည် မိုးခေါင်သောကြောင့် သစ်ပင်စိုက်ခြင်းကို ရွာသူ/သားနှင့် သစ်တောဌာနကို သစ်ပင်တောင်းပြီး စိုက်မည်ဖြစ်သည်။ လမ်းဖောက်ပြီး လမ်းကို စိုက်ပါမည်။ တချို့ အိမ်က အိမ်ပိုင်းတဲကို စိုက်မည်။ တစ်ရွာလုံးကို သစ်ပင်စိုက်မည် ဖြစ်သည်။ ကုန်ကျငွေ မလိုပါ။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အနှောင့်အယှက်မရှိပါ။ သစ်ပင်စိုက်ချိန်မှာ ကဆုန်လတွင် ဖြစ်သည်။ ကုက္ကိုတောကျေးရွာသည် အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီးပူးပေါင်းပါဝင်မှု နည်းသောကြောင့် စွမ်းဆောင်ရည်မြင့် သင်တန်း(၂)သာ ဖြစ်သည်။ ကုက္ကိုတောကျေးရွာမှာ ဦးကျော်သန်း အိမ်သင်တန်း ဖြစ်သည်။ အခြား အဖွဲ့နှင့် ကျေးသူများဖြစ်သည်။ ငွေကြေးမှာ (၂)သိန်းဖြစ်သည်။ အမျိုးသမီး စွမ်းဆောင်ရည်သင်တန်း အချိန်(၁၂)လလုံးကို ဦးတည်ပါမည် ဖြစ်သည်။

၇။ နိဂုံးချုပ်

ကုက္ကိုတောကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီအနေဖြင့် ရပ်ရွာဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်း လုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့်အစီရင်ခံစာကိုဖြန့်ဝေပေးရန်ဝတ္တရားရှိပါသည်။ ရပ်ရွာလူငယ်အုပ်စုနှင့်စာ သင်ကျောင်းများအပါအဝင်ရပ်ရွာလူထုများအကြားတွင်ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဝေငှရန်လိုအပ်ပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာကိုမြို့နယ်အဆင့်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနအပါအဝင်သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့်ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သင့်ပါသည်။ မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများအနေဖြင့်လည်းရပ်ရွာလူထု၏ထိခိုက်လွယ်မှုနှင့်ရွေးချယ်ထားသောလုပ်ငန်းအစီအစဉ် (community resilience action plan) ကို ကောင်းစွာသိရှိထားလျှင် ရပ်ရွာလူထုအတွက် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းတည်ဆောက်ရာတွင် ပိုမိုအဆင်ပြေနိုင်ပါမည်။ အခြားသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများသို့ မဟုတ်ရပ်ရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့်လည်းပိုမိုကောင်းမွန်သောစီမံကိန်းပုံစံများရေးဆွဲနိုင်ရန်နှင့်သင်တန်းများ ပြုလုပ်ပေးနိုင်ရန်ဤအစီရင်ခံစာကိုလေ့လာနိုင်ပါသည်။

ရပ်ရွာလူထုအနေဖြင့်လည်းအစီရင်ခံစာတွင်ပါဝင်သောကျေးရွာ၏အဓိကဘေးအန္တရာယ်များကိုသိရှိထားပြီး၊ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများပြုလုပ်ရန်၊အမျိုးမျိုးသောဘေးအန္တရာယ်နှင့်ဖိစီးမှုများကိုတုန့်ပြန်နိုင်ရန်နားလည်ထားသင့်ပါသည်။လုပ်ငန်းအစီအစဉ်မှအမျိုးမျိုးသောလုပ်ဆောင်ချက်များကိုအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရာတွင်ရပ်ရွာလူထုသည်မိမိ၏တာဝန်များကိုကောင်းစွာသဘောပေါက်နားလည်သင့်ပါသည်။

၈။ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာအကဲဖြတ်ခြင်းနှင့် အချက်အလက်ပြုပြင်ခြင်း

ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုများအား မိမိကျေးရွာတွင် ဆန်းစစ်မှုကို နှစ်စဉ်သုံးသပ်လေ့လာကာသတင်းအချက်အလက်များကိုမှတ်တမ်းတင်မည်ဖြစ်သည်။လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်သည့် လုပ်ငန်းများကိုလုပ်ငန်းစောင့်ကြပ်ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့က အစဉ်စောင့်ကြည့်အကြံပြုမည်ဖြစ်ပြီး လစဉ်အစည်းအဝေးများလည်း ပြုလုပ်မည်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့နှင့်ပူးပေါင်းကာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲခြင်းအား လျော့ချရေးလုပ်ငန်းများ နှင့်ရံပုံငွေရှာဖွေရေးလုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ဘေးအန္တရာယ်မိခံခံခွဲမှု၊ ကော်မတီဝင်များ ပုံမှန်အစည်းအဝေးကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းနှင့်အတူအခက်ခဲများ အောင်မြင်မှုများ လိုအပ်ချက်များ အားလစဉ်အစည်းဝေးပြုလုပ်ပြီးဆွေးနွေးသွားမည်။ ဌာနဆိုင်ရာများနှင့်လည်း ချိတ်ဆက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ပြင်ပနှင့်ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းခြင်းများကိုအစဉ်စောင့်ကြည့်လုပ်ဆောင်သွားမည်။ လုပ်ငန်းများရေရှည်တည်တံ့စေမည့်နည်းလမ်းများဖြင့် လုပ်ဆောင်သွားမည်။

၈။နောက်ဆက်တွဲများ

နောက်ဆက်တွဲ (၁): ရပ်ရွာအခြေပြုကြိုတင်သတိပေးစနစ်စစ်ဆေးမှုပုံစံ

နောက်ဆက်တွဲ (၂): ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကိုစစ်ဆေးခြင်း

နောက်ဆက်တွဲ(၃): ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏တာဝန်နှင့်ဝတ္တရားများ

ကော်မတီစာရင်း

- ဦးဝင်းမောင် - နာယက
- ဦးကျော်သန်း - ဥက္ကဋ္ဌ
- ဦးမြင့်ကျော် - အတွင်းရေးမှူး
- ဦးသိန်းညွန့် - အကြံပေး
- ဒေါ်အေးသိုက် - ဘဏ္ဍာရေးမှူး
- ဒေါ်ခင်မာရီ - စာရင်းကိုင်

ကော်မတီ၏ တာဝန်၊ ဝတ္တရားများ

- ရာအိမ်မှူးတာဝန်ဝတ္တရားများ - ကျေးရွာနှင့်ပူးပေါင်းပြီး လိုအပ်ချက်များကို ဆွေးနွေး လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ ဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ခြင်း သာရေး၊ နာရေးများ တွင်လည်း ဦးဆောင်လုပ်ဆောင်ခြင်းနှင့် ကျေးရွာလုံး ပဋိပက္ခတွေကိုလည်း ဖြေရှင်းပေးခြင်း။
- စာရင်းကိုင် - လုပ်ငန်းတစ်ခုလုပ်ရင် စာရင်းကို အသေးစိတ်မှတ်ထားခြင်း၊ ကျေးရွာလူထုကို ပြန်လည်ဖြေရှင်းပြခြင်း၊ အမှားအယွင်းမရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရခြင်း၊ ဝင်ငွေထွက်ငွေကို မှတ်ရခြင်း။
- စာရင်းစစ် - လုပ်ငန်းတစ်ခုပြီးရင်ဝယ်စာရင်း၊ ကုန်စာရင်းများကို စာရင်းစစ်ခြင်းမှန်- မမှန်။ အတွင်းရေးမှူး - လုပ်ငန်းတစ်ခုအပေါ် ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုးများကို ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးခြင်း၊ အကြံပေးမှုများလုပ်ဆောင်ပေးရပါသည်။
- ငွေထိန်း- ငွေရရှိသောငွေကို မပျောက်မပျက်အောင်ထိန်းသိမ်းရမယ်၊ ငွေကိုအတိအကျ စစ်ယူရမယ်၊ ဝင်ငွေ - ထွက်ငွေကိုလည်းစစ်ဆေးရမယ်။ စာရင်းရှင်းတမ်းလုပ်ပေးရမယ်။

နောက်ဆက်တွဲ (၄) အရေးပေါ်ဆက်သွယ်ရန်ဖုန်းနံပါတ်များ

၀၉ ၇၈၈၇၄၅၂၀၀ (ဦးဝင်းမောင်(အပြောင်းအလဲရှိနိုင်ပါသည်။)

ရပ်ရွာအခြေပြု ကြိုတင်သတ်ပေးခန့်စစ်ဆေးမှု ပုံစံ

ဒေသခံအစိုးရဌာနအမည် _____
တည်နေရာ _____
လူဦးရေ _____

ရပ်ရွာလူထုအပေါ်ကျရောက်နေသော/ကျရောက်နိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ။

- မြေငလျင်
- ဆူနာမီ
- မြေပြိုခြင်း
- ဆိုင်ကလုံး
- မိုးသည်းထန်ခြင်း
- ရေကြီးခြင်း
- လေထန်ခြင်း
- မုန်တိုင်းဒီဇေ
- အခြား (ဖော်ပြပါ) _____

အုပ်ချုပ်မှုဖွဲ့စည်းပုံ။

၁။ ဘေးအန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ချေ ဗဟုသုတ

သမိုင်းဝင်ဘေးအန္တရာယ်များ၊ လွန်ကဲသော ဖြစ်စဉ်များနှင့် ၎င်းတို့၏ သက်ရောက်မှုများကို မှတ်တမ်းပြုစုပြီး သက်ဆိုင်ရာများနှင့် ဆွေးနွေးမှုရှိပါသလား (အနည်းဆုံး တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်) ရှိပါသည် မရှိပါ
မရှိလျှင် ဘာကြောင့်လဲ ပွင့်လင်း၊ ဖွင့်အဖွဲ့ မရှိခြင်း

အန္တရာယ်သတ်မှတ်အဆင့်များရှိပါသလား ရှိပါသည် မရှိပါ
ရှိလျှင် ဖော်ပြပါ။ (အန္တရာယ်အသေးစိတ်၊ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ)

အန္တရာယ် ပမာဏများပေါ်တွင် ထိခိုက်လွယ်သော လူဦးရေ/အုပ်စုများ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် ရှိပါသလား။ ရှိပါသည် မရှိပါ

ရှိလျှင် ၎င်းတို့ မှာဘယ်သူလဲ။ မည်သည့်အချက်တွေကြောင့် သူတို့ ထိခိုက်လွယ်မှုရှိနေသလဲ။ (အန္တရာယ်များအလိုက် ဖော်ပြပါ။ စာရွက်ပိုလိုအပ်လျှင်အသုံးပြုပါ)

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် အန္တရာယ်မြေပုံများရှိပါသလား။ ရှိပါသည် မရှိပါ

အန္တရာယ်တိုင်းအတွက် ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ မြေပုံရှိပါသလား။ ရှိပါသည်။ မရှိပါ။

၎င်းတို့ကို အခြေပြင်ဆင် ရေးဆွဲပါသလား။ ရှိပါသည်။ မရှိပါ။

ရှိလျှင် အကြိမ်ရေကို မည်ကဲ့သို့ ပြုလုပ်ပါသလဲ

စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု

အားသာချက်များ အဖွဲ့၊ သား၊ များ၊ အား၊ လုံ့၊ စည်၊ လုံ့၊ အမြေအိုင်၊ ဖြစ်

အားနည်းချက်များ အန္တရာယ်မြေပုံ မရှိခြင်း

အကြံပြုချက်များ အန္တရာယ်မြေပုံပြုပါက အန္တရာယ်ကို မူတည်၍ ထိခိုက်မှု ဖြစ် တွက် ဆောင်

၂။ ဒေသတွင်း အန္တရာယ်များကိုစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း	
ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ ဆူနာမီ ☒ သဘာဝ အမှတ်အသား လက္ခဏာများကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း ☐ အခြား (ဖော်ပြရန်) မိုးများသောမြေပြိုမှု ☒ မိုးရေချိန် ☐ အခြား (ဖော်ပြရန်)	ရပ်ရွာလူထုမှ အန္တရာယ်များကိုဘယ်လို စောင့်ကြည့်လေ့လာပါသလဲ ☒ မိုးလေဝသနှင့်ဆိုင်သော အန္တရာယ်များ မိုးရေချိန် မိုးရေချိန် ကြည့်ခြင်း (နေရာကိုဖော်ပြပါ) အခြား (ဖော်ပြပါ၊ လိုအပ်လျှင် စာရွက်ပိုသုံးပါ)
ရပ်ရွာလူထုမှ အသုံးပြုသော အန္တရာယ်ကြိုတင် ခန့်မှန်းသည့် လေ့များရှိပါသလား။ ☐ ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ ရှိလျှင်ဖော်ပြပါ။	ရပ်ရွာလူထုမှ စောင့်ကြည့်လေ့လာသည့် ကိရိယာ/နည်းကိရိယာများရှိပါသလား။ ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ။ သတ်မှတ်ထားသော လေ့လာသူများ လေ့ကျင့်ပေးထားမှုရှိပါသလား။ ☐ ရှိပါသည် ☒ မရှိပါ။

စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်သားရန် မှတ်စု

- အားသာချက်များ - မြို့၊ လေဝသနှင့်ဆိုင်သော အန္တရာယ်များကိုစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း၊
 အားနည်းချက်များ - အန္တရာယ်ကြိုတင်ခန့်မှန်းမှုမှတ်စုများ မရှိခြင်း၊
 အကြံပြုချက်များ - အန္တရာယ်ကြိုတင်ခန့်မှန်းမှုမှတ်စုများ မရှိခြင်း၊
 အန္တရာယ်၏ ထိခိုက်မှုမှတ်စုများကိုတွက်ဆခြင်း

၃။ ဆတ်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနည်းလမ်းများ	
ကြိုတင်အသိပေးရေးတာဝန်ခံ (အမှတ်ခြစ်ပါ) ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☐ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ☐ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု/ကျေးရွာသေးအန္တရာယ် ☒ အခြား ပက်ဆင်ဂျက်!	ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေး တာဝန်ခံ (သင့်လျော်သည့်အကွက်ကို ခြစ်ပါ) ☒ ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ရုံး ရပ်ရွာလူထုတွေ့ဆုံ (သတင်းပြန်ကြား)သည့် နေရာရပ်ရွာဌာနများ အခြား တစ်ခုခုအပိုသုံးပါ။

ဒုတိယအဆင့် / အဓိက တာဝန်ရှိသူများ ရှိ မရှိ

တာဝန်ရှိသူများရှိပါက၊ အောက်တွင်ဖော်ပြပါ။

၁ _____

၂ _____

၃ _____

၄ _____

၅ _____

၆ _____

၇ _____

၈ _____

၉ _____

သတင်းလက်ခံသူ၊ နောက်ဆုံးသတင်းမှတ်တမ်း
တင်ထားသူ အမြဲတမ်းအဆင်သင့် ရှိပါသလား။
ရှိ မရှိ
အကြိမ်မည်မျှ မှတ်တမ်းတင်ထားသနည်း။

(၁) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းပြန်ကြားရေး
စင်တာတွင် ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်ယော့ကို
ကပ်ထားပါသလား။
ရှိ မရှိ

မရှိပါက အဘယ်ကြောင့်နည်း မော့လာဖွဲ့

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်းအဆင့်များ ရှိ မရှိ

ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်းပုံရှိပါသလား။
(ကြိုတင်သတိပေးချက် ပေးပို့သူမှ နောက်ဆုံးလက်ခံရရှိသူအထိ)

ဆက်သွယ်ခြင်းနှင့် အတူတကွလုပ်ဆောင်ခြင်း အဆင့်များအား
စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ - မေးခွန်းများဖြေဆိုရာတွင် အမြင်မြန်စွာဖြေဆိုခြင်း

အားနည်းချက်များ - သတင်းမှတ်တမ်း တင်ထားသူ အမြဲတမ်း အဆင်သင့်
မရှိခြင်း

အကြံပြုချက်များ - သတင်းမှတ်တမ်း တင်ထားသူ အမြဲတမ်း အဆင်သင့်ရှိပါက
ယခင်မှတ်တမ်းများ ပြန်လည်ဖော်ပြခြင်း၊ သို့မဟုတ် အခြားအဖွဲ့များကို သိရှိစေခြင်း

၄။ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုလက်ခံခြင်း။

ရပ်ရွာလူထုမှ ကြိုတင်သတိပေးချက်များကိုမည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် လက်ခံရရှိသနည်း။
အောက်ဖော်ပြပါ အကွက်များမှ သင့်တော်ရာကိုအနည်းဆုံး သုံးမျိုးခြစ်ပေးပါရန်။

☐ တယ်လီဖုန်း / ဖက်စ်	အရေးပေါ်ကြိုတင်သတိပေးသည့် နေရာ
☐ လက်ကိုင်ဖုန်း	နယ်မြေရဲစခန်းနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☒ AM / FM ရေဒီယိုများ	စစ်ဘက်မှတာဝန်ရှိသူများနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☐ VHS / HF ရေဒီယိုများ	☒ အင်တာနက်ဖြင့် ဆက်သွယ်ခြင်း
☒ ရုပ်မြင်သံကြား	အခြား (လိုအပ်ပါကစာရွက်ပိုဒ်ဖြင့် ဖော်ပြပေးရန်)

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ - အင်တာနက်ဖြင့် ဆက်သွယ်ခြင်း

အားနည်းချက်များ - အရေးပေါ်ကြိုတင်သတိပေးသည့် နေရာမရှိခြင်း

အကြံပြုချက်များ - အရေးပေါ်ကြိုတင်သတိပေးသည့် နေရာရှိပါက အေးအန္တရာယ် ကျရောက်လာလျှင် ထိုနေရာမှ အတိအကျ သတိပေးပို့ပေးခြင်း

(၅) ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း။

အန္တရာယ်ပြမြေပုံ/ အန္တရာယ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များအား ဒေသတွင်းကြိုတင်သတိပေးမှု နည်းလမ်းများတွင် အသုံးပြုခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များတွင်ပေါင်းစပ်အသုံးပြုနိုင်မည့် လက်ရှိလေ့လာတွေ့ရှိချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ပေါင်းစပ်ရာတွင် ပြောင်းလဲနေသောအချိန်၊ မသေချာသော လိုက်လျောညီထွေမှုများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

အမျိုးမျိုးသောကဏ္ဍတွေအတွက် မိုးလေဝသ ခန့်မှန်းချက်များနှင့် သတိပေးချက်များအား အန္တရာယ်သတင်းအချက် အလက်အဖြစ် ပြောင်းလဲ/ အသုံးပြုနိုင်သော စွမ်းဆောင်ရည် ရပ်ရွာလူထုတွင် ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

မရှိလျှင် ကြိုတင်သတိပေးချက်များအားလက်ခံမည့်ပုံစံတစ်ခုအဖြစ်ဆက်သွယ်ထားပါသလား။ ရှိ မရှိ

ဒေသတွင်း ဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ - မြေဆီလွှာ၊ မိုးရာတွင် အန္တရာယ်တကျ နှိုးနှိုးစားစား ဖြစ်ခြင်း

အားနည်းချက်များ - စက်ကြိစ္စပါဝင်အေး၊ ခွေး၊ ဗူး၊ မရှိခြင်း

အကြံပြုချက်များ - စက်ကြိစ္စပါဝင်အေး၊ ခွေး၊ ဗူးပါက

(၆) ကြိုတင်သတိပေးချက်များထုတ်ပြန်ပေးခြင်း။

သတင်းထုတ်ပြန်ပေးသည့် ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို ရပ်ရွာအတွင်းတွင်မည်သို့ ပြန်လည်ပြန်ဝေသနည်း အောက်ဖော်ပြပါအကွက်များမှ သင့်တော်ရာကို အနည်းဆုံး (၃) မျိုးဖြစ်ပေးပါရန်။

- တယ်လီဖုန်း
- လက်ကိုင်ဖုန်း (ဖုန်းခေါ်ဆိုခြင်းနှင့် စာတိုပို့ခြင်း)
- ရေဒီယို (VHF/HF)
- သတိပေးချက်အလံများ လှည့်တင်ခြင်း
- လူအချင်းချင်းသတင်းပေးခြင်း
- အချက်ပြ ဥက္ကဋ္ဌ ဆွဲခြင်း
- ခေါင်းလောင်း
- အော်လံများအသုံးပြု၍ သတိပေးခြင်း
- ရှေးရိုးနည်းလမ်းများ အသုံးပြုခြင်း (သုံးစွဲပါက ချရေးပါ)
- အခြားနည်းလမ်းများရှိပါက အသေးစိတ်ဖော်ပြပါ။

ရပ်ရွာလူထု အသုံးပြုရန် ကိရိယာများ တပ်ဆင်ထားခြင်းရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ
မရှိလျှင်၊ ဘာကြောင့်၊ ဘယ်လို ကိရိယာများ တပ်ဆင်ရန် လှုံ့ဆော်ရမည်နည်း။ _____

ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်
 အားသာချက်များ - လက်ကိုင် ဗဟို (ဗဟို၊ ဒေါ်ချို၊ ဖွဲ့စည်းပေးပို့ခြင်း)၊
 အားနည်းချက်များ - လူ့အဖွဲ့၊ ဗဟို၊ သတင်းပေးခြင်း၊
 အကြံပြုချက်များ - လက်ကိုင် ဗဟို၊ မရှိအောင်မြင်စွာ၊ လူ့အဖွဲ့၊ ဗဟို၊ သတင်းပေး၊
 ပေးပို့ပါက အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း ဖြစ်ပေါ်စေရန် ဖော်ပြပါသည်။

(ဂ) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းစဉ်များ

- ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်စု သဘာဝ သားကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး ကော်မတီ
- သဘာဝသား ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များအား ကြိုတင်လေ့ကျင့်ထားရန်
- ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများအား အစီအစဉ်တကျ ရေးဆွဲထားရန် (ကွဲပြားနေသော သားအန္တရာယ်အဆင့်အလိုက် လိုအပ်သောကြိုတင်သတိပေးချက်များ ပြုလုပ်သတ်မှတ်ထားရန်)
- ရပ်ရွာအခြေပြု အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေးအဖွဲ့များအား လေ့ကျင့်ထားရန်
- အဆင့်တိုင်းတွင် ကြိုတင်သတိပေးရေး တာဝန်ရှိသူအား လမ်းညွှန်သတ်မှတ်ထားရန်
- သားအန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- အရင်းအမြစ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- အန္တရာယ်ပြ မြေပုံများအား ပုံမှန် ရေးဆွဲရန်
- တစ်ဦးချင်း/ မိသားစုများ သားကင်းခိုလှုံရာနေရာအတွက် ပစ္စည်း၊ အစားအစာစာရင်းအား သေချာစွာ ပြုစုရန်
- ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံသည် သားလွတ်ကင်းရာ နေရာတွင်တည်ရှိရန်
- ထူးခြားသောသားများအတွက် သားလွတ်ကင်းရာနေရာတွင် ခိုလှုံရန်အဆောက်အအုံများ လုံလောက်သော အရေအတွက်ရှိစေရန်
- ထိခိုက်လွယ်သောလူဦးရေ

ခိုလှုံရာအဆောက်အအုံပစ္စည်းများ

- ဓရ
- စွမ်းအင်
- မီးဖိုချောင်သုံး ပစ္စည်းများ
- အမျိုးသမီး၊ သက်ကြီးရွယ်အိုနှင့် ကလေးသူငယ်များအတွက် သတ်မှတ်ထားသော နေရာများ
- အထူးလိုအပ်ချက်များရှိသော သူများကို ပြုစုရန် ကော်မတီ
- အခြား

- သားကင်းသောရွှေ့ပြောင်းရာ လမ်းကြောင်းများ၊ သားအမျိုးအစားအလိုက် သတ်မှတ်ထားရန်
- ရပ်ရွာအတွင်း သိသာသောဧရိယာများတွင် လမ်းကြောင်းများသတ်မှတ်ရာတွင် အမှတ်အသား လမ်းညွှန်များ ပြုလုပ်ထားရန်
- အရေးပေါ်ကာလအတွင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းများ အသုံးပြုနိုင်စေရန်
- အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များအတွက် အစားအစာ၊ ရေ ရရှိစေရန်နည်းလမ်းများ ရှာဖွေထားရန်
- ရှေးဦးပြုစုရေးနှင့် ဆေးဝါးများ လုံလောက်မှု ရှိစေရန်
- အခြေခံ အသိပညာ မြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများ၊ အနည်းဆုံး တစ်နှစ် တစ်ကြိမ်ပြုလုပ်ရန်
- ပညာပေး လုပ်ငန်းများ၊ သတင်းအချက်အလက်၊ ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာနှင့် ကြိုတင်သတိပေးရေးဆိုင်ရာ ပို့စတာများ၊ ဆိုင်းဘုတ်များကို ရပ်ရွာများတွင် ချိတ်ဆွဲထားရန်
- ကြိုတင်သတိပေးနှင့် သဘာဝသား စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ ပြုလုပ်ရန်
- သားအန္တရာယ်အလိုက် ဇာတ်တိုက်လေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန် (တစ်နှစ်လျှင် အနည်းဆုံး တစ်ကြိမ်)
- နှစ်စဉ် ခရိုင်အဆင့် သဘာဝသား ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးကော်မတီနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး အကြံဉာဏ်များ တောင်းခံရန်
- အခြား (ရိုပါက သီးခြားစာရွက်ဖြင့်ဖော်ပြရန်)

ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း စစ်တမ်းကောက်ယူသည့်အဖွဲ့မှ မှတ်ရန်။

အားသာချက်များ - တစ်ဦးချင်း၊ မိသားစုများ၊ အေး၊ ကင်း၊ ခိုလှုံရာနေရာအတွက် ပစ္စည်း၊ အစားအစာ၊ အစားအမျိုးအစား၊ သေချာစွာ ပြုစုရန်
 အားနည်းချက်များ - မရှိ
 အကြံပြုချက်များ - မရှိ

(၇) ရပ်ရွာလူထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း

အန္တရာယ်ပြေငြိမ်မှု အသုံးပြုခြင်းဖြင့် အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှုများ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ

ရှိလျှင် ဘယ်လိုလဲ။ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်များရေးဆွဲခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အမျိုးမျိုးသော အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ချက် တို့တွင် သတင်းအချက်အလက်များအား ချောမွေ့စွာ ပေါင်းစပ်အသုံးပြုပါသလား။ (ဥပမာ- သတင်း ရယူခြင်း၊ နေ့စဉ်၊ ၁၀ ရက် တစ်ကြိမ်၊ လစဉ်၊ ရာသီအလိုက်ခန့်မှန်းချက်များနှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ဖြစ်စဉ်တို့ စသည်ဖြင့်) ရှိ မရှိ

ရှိလျှင် ဘယ်လိုလဲ။ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများနှင့် ကဏ္ဍများသည် ဘေးအန္တရာယ်အလိုက် အဆင့်တိုင်းအတွက် ကြိုတင်သတိပေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သော သတ်မှတ်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ

ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။ _____

အမျိုးမျိုးသော ဘေးအန္တရာယ်ပြင်းအားနှင့် သက်ရောက်မှု အမျိုးမျိုးတို့ (အလယ်အလတ်၊ ပြင်းထန်သော၊ အဆိုးဝါးဆုံး) ဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုအတွက် သတ်မှတ်၍ လိုအပ်သော လုပ်ဆောင်ချက်များပြုလုပ်ပါသလား။

အမျိုးမျိုးသော ထိခိုက်လွယ်မှုများအတွက် ချက်ချင်းလုပ်ဆောင်ချက်များ ပြုလုပ်ပါသလား။ ရှိ မရှိ

ပြုလုပ်ပါလျှင်၊ ဘာတွေလုပ်ဆောင်ပါသလဲ။ _____

ကြိုတင်သတိပေးအချက်အလက်များရရှိနိုင်စေရန် လိုအပ်သော အရင်းအမြစ်များအား ချက်ချင်း အသုံးပြုနိုင်ရန် နည်းလမ်းများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သူများ၊ ထိခိုက်လွယ်သူများအနေဖြင့် သက်ရောက်မှုမြင့်မားသော လုပ်ဆောင်ချက်များ၊ သက်ရောက်မှု နိမ့်ပါးသော ဘေးအန္တရာယ်များ၊ အမြစ်အပျက်များ သတ်မှတ်ထားမှုများ ရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

ရပ်ရွာလူထုအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်အပေါ် ထင်မြင်ယူဆချက်နှင့် ထိခိုက်လွယ်သူများအကြား အဆင်သင့်ဖြစ်စေသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

ဘေးဖြစ်ပွားသောနေရာတွင် နိမ့်ပါးသော သက်ရောက်မှုနှင့် သက်ရောက်မှု မြင့်မားမှုတို့အတွက် ရပ်ရွာလူထု နီးကြား တက်ကြွလာစေရန် လှုံ့ဆော်မှုများ လုပ်ဆောင်ရန် အရင်းအမြစ်များ အသုံးပြု၍ ချက်ချင်း လုပ်ဆောင်နိုင်သော နည်းလမ်းများရှိပါသလား။ ရှိ မရှိ

ရှိလျှင်၊ အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ _____

အနှစ်ချုပ်လမ်းညွှန်ချက်များ	
၁။	ဘေးဖြစ်နိုင်ချေ ဗဟုသုတ
၂။	ဒေသတွင်းအန္တရာယ်များကို စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၃။	ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး နည်းလမ်းများ
၄။	သတင်းများကိုထုတ်ပြန် ကြိုတင်သတိပေးခြင်း
၅။	ကြိုတင်သတိပေးချက်များကို လက်ခံခြင်း
၆။	ဒေသတွင်းဘေးအန္တရာယ်များ ကြိုတင်သတိပေးမှုများအား စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
၇။	ကြိုတင်သတိပေးချက်များ ထုတ်ပြန်ပေးပို့ခြင်း
၈။	ရပ်ရွာလှထု ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း
၉။	အရေးပေါ်တုံ့ပြန်ရေး ဆောင်ရွက်ချက်များ
၁၀။	သုံးသပ်ချက်များ
အဓိက ထပ်မြင်သုံးသပ်ချက်များ	
<p>လေ့လာသုံးသပ်သူများ၏ လက်မှတ်များ</p>	
<p>လေ့လာသုံးသပ်သည့် ရက်စွဲ</p>	

ပုံစံ ၁၅၅ ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေကို စစ်ဆေးခြင်း

ရည်ရွယ်ချက်

စီမံကိန်းဝင်ရွာများအနေဖြင့်မိမိတို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိသဘာဝ အရင်းအမြစ်များကို ထုတ်ယူအသုံးပြုရာတွင် ထိန်းသိမ်းမှု ဆိုင်ရာနည်းဥပဒေသ ဆောင်ရွက်/ရှောင်ရန်များကို သိရှိ နားလည်စေရန်နှင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းမှုမရှိပါက သစ်တော ပြုန်းတီးခြင်း၊ လောင်စာဆီများအလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်းကြောင့် လေထုညစ်ညမ်းခြင်း၊ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်း စသည့် ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးများကို ဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြောင်းကို ကောင်းစွာ သိရှိနားလည်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။ နမူနာဇယားတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းခြင်းဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်/ ရှောင်ရန်အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

နမူနာဇယားပုံစံ

- ကြာချိန် (၃၀) နာရီအတွင်း ။
- အသုံးပြုမည့်ပစ္စည်းများ ။
အသင့်ပြင်ဆင်ထားသည့်မေးခွန်း၊ ဘောပင်၊ ခဲတံ။
- အသုံးပြုသည့် နည်းလမ်း ။
ပုံစံသို့မဟုတ် ဦးဆောင်၍ အပြန်အလှန်ဆွေးနွေး ခြင်း။
- ပါဝင်မည့်လူဦးရေ ။
ပုံစံသို့(က-၊ ဗ-)၊ ရွာမှပါဝင်သူ (က-၊ ဗ-)
- ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့် ။
မေးခွန်းနမူနာနှင့်ပြုလုပ်ပုံအဆင့်ဆင့်ကို အောက်တွင်ဖော်ပြ ထားပါသည်။ ပူးတွဲပါ စာရွက် တွင် နမူနာဇယားပုံစံကို ဖော်ပြထားပါသည်။

စီမံကိန်းအမည်/ နေရာ	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများကို	
	မရှိ	ပရှိ
စီမံကိန်းအကြောင်းအကျဉ်း		
ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာခြစ်စင်များ		
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်		
စီမံကိန်းသည် တရားဥပဒေအရ အကာကွယ်ပေးထားသောဧရိယာအတွင်း (သို့) အနီးအနား (သို့) ယင်းသို့ သတ်မှတ်သင့်သည့် နေရာများတွင် ဆောင်ရွက်နေရပါသလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည်အပင်၊ သက်ရှိမျိုးစိတ်တွေကိုအကျိုးသက်ရောက်မှုရှိသလား။	✓	
စီမံကိန်းသည်မူလသစ်တော၊ လူလုပ်သောသစ်တော၊မြေမြေ၊ စိုစွတ်သောမြေ၊ ဒီရေတောမြေ အနီးအနားမှာရှိနေလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘေးဒဏ်ခံနိုင်မှုကိုဖြစ်စေသော သစ်တောပြုန်းတီးမှုနှင့် သဘာဝအလေ့အထကို ခေါင်းပုံဖြတ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် သစ်တောကနေ သစ်တောမဲ့လုပ်ဆောင်မှုအားဖြင့် သစ်တောဆုံးရှုံးအောင် လုပ်နေသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် တိကျသောပထဝီအနေအထား ပြောင်းလဲမှုလုပ်နေသလား။		

၅၆

စီမံကိန်းအစီအစဉ်များ တိုးတက်မှုအတွက် ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင်နှင့် သစ်သီးဝလံပင်များကို ရှင်းလင်းသလိုဖြစ်နေသလား။	✓
စီမံကိန်း၏လုပ်ဆောင်မှုသည် အပင်များမီးရှို့ခြင်းနှင့် စိုက်ပျိုးနယ်မြေသစ်များ အတွက်တိုးတက်မှုကို လျော့ကျစေသလား။	✓
စီမံကိန်းသည် အခြားမှလာသော မျိုးစိတ်များနှင့် အဆင်ပြေနေသော သဘာဝသက်ရှိစနစ်ကို ဖျက်စီးနေသလား။	✓
ပင်လယ်နှင့် ရေနေ ဒီဇင်ဆက်ရှိများပေါ်တွင် သက်ရောက်မှု ရှိပါသလား။	✓
ရှေးဟောင်းအမွေအနှစ်များ	
စီမံကိန်းသည် သမိုင်းနှင့်ဆိုင်သော ရှေးဟောင်းသုတေသန နယ်မြေဥပဒေအရ တားမြစ်နယ်မြေအနားမှာရှိနေသလား။	✓
စီမံကိန်းသည် ရှေးဟောင်းမြို့များအဖြစ်ဖော်ပြသော ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် အဖြစ်ရှိနေသလား။	✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ဘာသာရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း၊ ဘုန်းတော်ကြီးနယ်မြေ၊ ဘုရားကျောင်းတွေကို ဖျက်စီးစေသလား။	✓
လူတွေရဲ့သုသာန်တွေကို အနောက်အယုတ်ပေးနေသလား။	✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ထင်ရှားသောနေရာ၊ အဆောက်အဦ၊ သတ်မှတ်ထားသော အမျိုးသားအမွေအနှစ်တွေကို အကျိုးသက်ရောက်စေသလား။	✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် ယဉ်ကျေးမှု၊ အသက်ရှင်မှုပုံစံ၊ လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ပုံစံကို ပြောင်းလဲစေသလား။	✓
ညစ်ညမ်းမှုများမှ ကာကွယ်ခြင်း	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြစ်ကမ်း၊ စမ်းချောင်းဘေးတွင် လုပ်ဆောင်နေသလား။	✓
စီမံကိန်းသည် ဂြိုဟ်သတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေသြဇာ၊ ဓာတုပစ္စည်းသုံးပြီး စီမံကိန်း ဖွံ့ဖြိုးဖို့အတွက်လုပ်ပြီး ရေထုနှင့်မြေထုကို ထိခိုက်စေသလား။	✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုသည် အဆောက်အဦဆောက်ခြင်းမှ ဆူညံသံ၊ အသေးစား ရေကာတာ၊ နံရံလုပ်ဖို့ အသုံးပြုသောပစ္စည်းများသုံးခြင်း။	✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုများသည် မြေအောက်ရေ အရင်းအမြစ်များကို သုံးပြီး ရေကိုလျော့နည်းစေခြင်း။	✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်ချက်သည် ဒဏ်ခံနိုင်စွမ်းကိုလုပ်ရင်း ဖုန်မှုန့်များကို ထုတ်လွှင့်နေသလား။	✓
စီမံကိန်းသည် ဒီဇယ်အင်ဂျင်များကို သုံးနေသလား။	✓

စီမံကိန်း၏ လုပ်ဆောင်မှုများသည် ပတ်ဝန်းကျင်တွင်၊ ညစ်ညမ်းမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုနှင့် ပတ်သက်နေသော စွန့်ပစ်ပစ္စည်းအညစ်အကြေးများသည် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိလူများ၏ ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေပါသလား။		✓
လူမှုပတ်ဝန်းကျင်		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ အစီအစဉ်များ၊ နည်းဗျူဟာများ၊ ထိခိုက်မှု ဖြစ်ပေါ်သလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း၏ လူနေမှုပုံစံ၊ လုံခြုံမှု၊ စုစည်းမှုတို့ကို ထိခိုက်မှုဖြစ်ပေါ်သလား။		✓
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်းရှိ ထိခိုက်လွယ်သော အုပ်စုများကိုထိခိုက်မှု များဖြစ်ပေါ်သလား။		✓
ပုံမှန်လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်း		
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် လူမှုပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် ရေဆိုးမြောင်းစနစ်များ၊ မြည်သူပိုင်ပစ္စည်းများကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေပါသလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့် အများပြည်သူနှင့်လုပ်ဆောင်သည့် ဝန်ထမ်းများအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်ပါသလား။	✓	
စီမံကိန်းလုပ်ဆောင်မှုကြောင့်၊ ရှိရင်းစွဲ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ရင်းမြစ်များအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်ဟု ထင်ပါသလား။	✓	
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆန်းစစ်မှုရလဒ်များကို ပြန်လည်သုံးသပ်စစ်ဆေးပြီး ၊ ဆောင်ရန်/ ရှောင်ရန် နည်းဥပဒေသဖြင့် ပြန်လည်၍ တိုင်းတာပါ။		

ပုံစံ ၁၆။ ပဋိပက္ခကို စစ်ဆေးခြင်း

Do No Harm မှု

Do No Harm မှုကို BRACED Beda Alliance မိတ်ဖက်အဖွဲ့ အစည်းများမှ ပြုစုခဲ့သည်။ ၎င်းကို စီမံခန့်ခွဲမှုများ ပြုစုခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေစဉ် ကာလအတွင်းတွင် အရေးကြီးသော ပဋိပက္ခဖြစ်နိုင်သည့် အခန်းကဏ္ဍကိုထည့်သွင်း စဉ်းစားစေနိုင်ရန်အတွက် ပုံစံပေးမည့် နည်းကိရိယာဖြစ်သည်။ စီစစ်ရန် စာရင်းသည် ပြည့်စုံမှု မရှိ၊ ပဋိပက္ခစစ်တမ်းကောက် ယူမှု(သို့) ဌာနတွင်းသုံးမှုများ မပါဝင်သော်လည်း ၎င်းတို့၏ လိုအပ်ချက်ကို အထူးပြုဖော်ပြထားသည်။ ထို့အပြင် ပဋိပက္ခ ဆိုင်ရာအသိရှိခြင်းသည် မှန်သည်၊ မှားသည်မေးခွန်းများထက် ပိုမိုသည်။ ပဋိပက္ခ နှင့် တင်းမာမှုများသည် အများအားဖြင့် အဖွဲ့တို့၏ အင်းအားစုပေါ်တွင် မှုတည်သည်။ ၎င်းတွင် စီစစ်ရန် စာရင်းကို အသုံးပြုသူတို့မှ အယူအဆကို (သင်တန်းများမှ တဆင့်) နားလည်ရန်၊ အရေးကြီးပြီးစီစစ်ရန်၊ စာရင်းကိုထပ်မံ ဆွေးနွေးရန်တို့အတွက် အသုံးပြုနိုင်သည်။

- ၁။ ပဋိပက္ခ အခြေအနေကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ခြင်း။
 ခွဲခြားသူများနှင့် ပေါင်းစည်းသူများစိစစ်ချက်၊ ထို့အပြင်ဆောင်ရွက် သူ စီစစ်လေ့လာချက်များသည်လည်း အဓိကအပိုင်းများတွင် ပါဝင်ပြီး အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အကြောင်းအရာကို နားလည်ရန် ပထမအဆင့်များဖြစ်သည်။
- ၂။ အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု ကြားဆောင်ရွက်မှု ဤအပိုင်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အကြား ဘယ်လိုဆက်စပ်မှုရှိသည်ကို ကြည့်ရှုလေ့လာသည်။ ဆိုးရွား သည့်အခြေအနေတွင် ရှားပါးသည့်အရင်းအမြစ်များဖြင့် သတ်မှတ်ပြီး မည်သည့်စီမံကိန်းမဆို ရပ်ရွာလူထု၊ အုပ်စုများ (သို့) တစ်ဦးတစ် ယောက်အကြားတွင် တင်းမာမှုကိုဖြစ်စေနိုင်သကဲ့သို့ ရပ်ရွာအတွင်းတွင် အပြုသဘောဆောင်သည့် ကဏ္ဍများလည်း တိုးတက်လာနိုင်သည်။ ၎င်းအချိန်တွင် အဖွဲ့အစည်း/ဆောင်ရွက်မှုတစ်ခုစီသည် ၎င်းသည် အကြောင်းအရာနှင့် မည်သို့ချိတ်ဆက်ပုံကို နားလည်ထားရန်လိုအပ်သည်။